

မြိုင်မိုင်ပေပေစာပေ

အင်္ဂလိပ် မြန်မာ နှစ်ဘာသာ
အဆင့်မြင့်သေးရောင်စုံရုပ်ပြ

ဂ + င

အက္ခရာစကားပုံများ

သေးရောင်
ရုပ်ပြ

ဂူပျက်ကိုလည်းမအောင်းနဲ့ နှင့်
ကောင်းသေရင် ငွေ့ပေါ်လိမ့်မယ်
အပါအဝင်

မျိုးမာန်

BURMESE
CLASSIC

၀ ၁ ၂ ၃ ၄ ၅ ၆ ၇ ၈ ၉ ၀ ၁ ၂ ၃ ၄ ၅ ၆ ၇ ၈ ၉

ဤစာအုပ်သည် -----
၏စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

This book is of

မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

အမှတ်- ၁၂၉၉၊ အောင်သုခ (၂၇) လမ်း၊ (၆) အရှေ့ရပ်ကွက်၊
သာကောတပြည်၊ ရန်ကင်းမြို့၊ ဖုန်း ၀၉-၅၀၂၉၃၃၆-၀၉၄၂၀၀၄၄၆၈၄

Myint Moh May May Literature

No.(1299),Aung Thu Ka 27 Street,(6) East Quarter,
Tharkayta Township, Yangon.Ph: 095029336-09420044684

စီစဉ်သူ
မောင်မျိုး (မြင့်ပိုင်မေမေစာပေ)

Arrangement
Maung Myo (Myint Moh Maymay Literature)

ဇာတ်ညွှန်း
ကိုသူခ

Scenario
Ko Thu Kha

ဘာသာပြန်
ဦးလှကြွယ်

Translator
U Hla Kywe

ပန်းချီ
မျိုးမာန်

Illustration
Myo Man

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ
သိန်းရွှေကြည်

Cover Illustration
Thein Shew Kyi

အတွင်းကာလာ
မြိုးစုဇာကြည်

Inside Colour
Phyo Oakar Kyi

အတွင်းဖလင်
စိန်နဂါး

Inside Film
(GTP) Sein Na Gar

အတွင်းနှင့်မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်

Inside and Cover Press

ဦးမေမျိုးဦး (အောင်မြင့်ပိုင်ပုံနှိပ်တိုက်)
(မြ - ၀၀၅၇၇)

U Zay Myo Oo (Aung Myint Moh Printing Press)
(Permanence-00577)

အမှတ်(၁၂၉၉)၊ အောင်သူခ(၂၇)လမ်း။

No.1299, Aung Thu Kha (27) Street,

(၆)အရှေ့ရပ်ကွက်၊ သာဓကတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

(6) East Quarter, Tharkayta Township, Yangon

စာအုပ်ချုပ်
အောင်မြင့်ပိုင်

Binding
Aung Myint Moh

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ထွေးထွေးသိန်း (ငွေပုံကြွယ်လစဉ်)
(မြ - ၀၀၈၂၇)

Daw Htwe Htwe Thein (Nwe Mohn Kyel mon)
(Permanence-00826)

ထုတ်ဝေသည့်ခုနှစ်

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလ (ပထမအကြိမ်)
အုပ်ရေ (၅၀၀)၊ တန်ဖိုး- ၁၅၀၀ ကျပ်

Date of Publishing
2016, May (1st time)
Circulation (500), Price 1500 Kyats

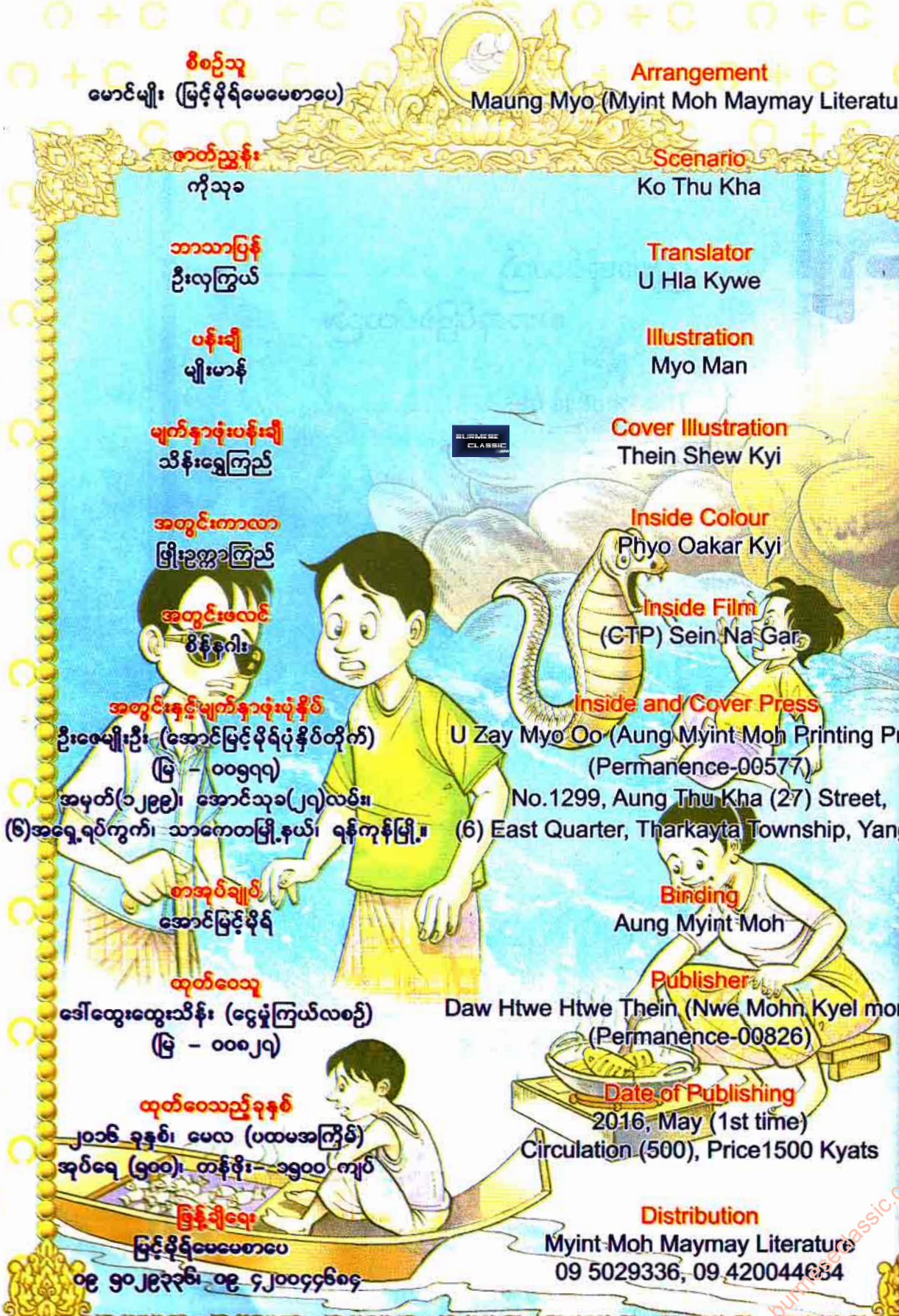
ဖြန့်ချိရေး

မြင့်ပိုင်မေမေစာပေ

Distribution

Myint-Moh Maymay Literature
09 5029336, 09 420044684

၀၉ ၅၀၂၉၃၃၆၊ ၀၉ ၄၂၀၀၄၄၆၈၄

ထုတ်ဝေသူ၏စေတနာ

ယနေ့ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အထူးသဖြင့် ကလေးငယ်များ ဘာသာရေး စာပေကို စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရှုနိုင်ရန်အတွက် **ဆေးရောင်ခုံ** ကာတွန်း ရုပ်ပြအဖြစ် သပ်ရပ်ခန့်ညားစွာ ဖတ်ချင်စဖွယ် ရှိလာအောင် မိမိအနေဖြင့် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားထားပါသည်။

မိမိ၏ဆန္ဒမှာ ဤစာအုပ်ကို ကလေးသူငယ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များ ဖတ်မိသွားပြီး အသိတရားနှင့် ဗဟုသုတရရှိပြီး လိမ္မာယဉ်ကျေးသော လူငယ်လူရွယ်များ ဖြစ်လာစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်ပြီး အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဗဟုသုတနှင့် ဖတ်သက်သော စာအုပ်ကောင်းများကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေသွား ချေ့ဖြစ်ပါသည်။

 ဖောင်ပျိုး
မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

Publisher's Goodwill

I have tried to the best of my abilities for this color cartoon illustration to the young people especially for the children so that they can read religious books.

My intention is for the children and the young readers this book and get spirit and knowledge and to become clever and polite persons.

I will continue to publish the best books concerned with nationality, religion and help, teaching and culture.

 Maung Myo
Myint Moh Maymay Literature

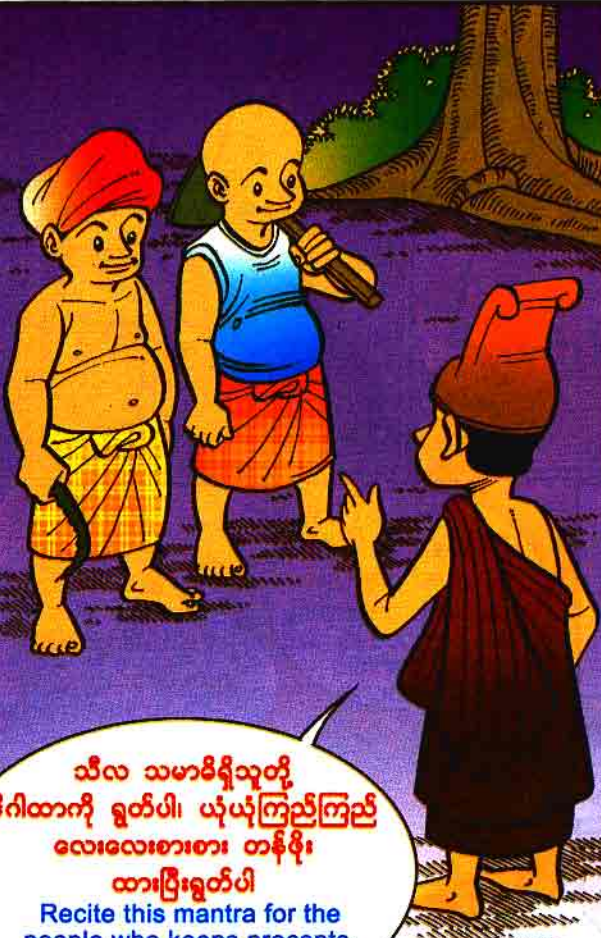
ဂါထာ လူတိုင်းပေး တေးဖြစ်	၅	When a mantra is given to all, it becomes lyricalverse.	5
ဂူပျက်ကိုလည်း မအောင်းနဲ့	၈	Don't got into an old cave, don't make friend with	8
လူပျက်ကိုလည်း မပေါင်းနဲ့		person of nonentity	
ဂေါဏေဓု ဂေါဏော သမဏေဓု သမဏော	၁၁	The bull is rude and rough and the monk is noble	11
ဂေါပက တရားမှအားမနာ	၁၄	Trustee cannot listen to the sermon	14
ငကန်းသေရင် ငစွေပေါလိမ့်မယ်	၁၇	When the blind man dies, comes the person with	17
ငါးကြင်းဆီနဲ့ငါးကြင်းကြော်	၂၀	cockeye.	
ငါးနုံးမတစ်ကောင်ကြောင့် တစ်လှေလုံးပုပ်	၂၃	The carp can be fried with the fat of the carp	20
ငါးပိနဲ့လောက် ရွှေနဲ့ကျောက်	၂၆	Because of one rotten fish all the fishes in the	21
ငါးပြေမ ဆားပက်သလို	၂၉	boat contaminated	
ငရဲကလာသူ ပြာပူမကြောက်	၃၂	Picked fish and lice, the gold and adorn with gem	23
ငရဲပန်းကို ရွှေပန်းမှတ်	၃၅	As if the fish has been spray with salt	36
ငါးသိုင်းများ ဟင်းဟုနီ	၃၈	He who comes from hell does not afraid of hot ash	29
ငါ့စကား ခွားရမပြောနဲ့	၄၁	Think of the flower of hell as the flower of gold	32
ငါ့စကားမယ့် ငါ့မယားမေး	၄၄	Too much carp curry make the taste dull	35
ငါ့မြင်းငါစိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက်	၄၇	Don't talk unilaterally	38
ငါ့လှေငါထိုး ပဲခူးရောက်ရောက်	၅၀	If you don't believe me, you can ask my wife	41
ငါ့ပွေးတဲ့မျောက် ငါ့ပြန်ခြောက်	၅၃	I ride my horse up to Sagaing and	44
ငါ့ကြော်မကြိုက် ကြောင်မိုက်	၅၆	I row my boat up to Bago	47
ငါ့စာသာမြင် ငါ့များချိတ်မမြင်	၅၉	I am threatened by my own monkey	50
ငါ့စိမ်းမြင် ငါ့ကပ်ပစ်	၆၂	The foolish cat that does not like fried fish	53
ငါ့ထကာယိုတဲ့ချေး ပုစွန်ခေါင်းမှာစု	၆၅	Seeing only the bait not the hook	56
ငါ့ပိဇာတ်သော်မျှ ဆရာမပြု နည်းမကျ	၆၈	Throw away the roasted fish when one sees	59
ငါ့ပွက်ရာ ငါ့စာချ	၇၁	the raw fish	
ငါ့ဖယ်က အရိုးများထယ်ပြောရသေး	၇၄	The faeces of all fish accumulate in the head of prawn	62
ငါ့မရ ရေချိုးပြန်	၇၇	Without an instructor, even roasting the pickled fish	65
ငါ့များသူကို တီတူးရကမြင်	၈၀	will not be systematic	
ငါ့ရိုးမျက် လက်တို	၈၃	Drop a bait where the fish pops from the water	68
ငိုချင်လျက် လက်တို	၈၆	Nga Pyei blames other fish as bony ones	71
ငိုတတ်တဲ့ကလေး နို့နို့ရ	၈၉	If you don't get fish, take a bath and go home	74
ငိုရင်လည်း ချီးရီးငိုပါ ပိနဲ့ပစ်ဆွဲမထည့်ပါနဲ့	၉၂	The earthworm digger sees the fisherman	77
ငိုအားထက် ရယ်အားသန့်	၉၅	As the bone of fish pierces the throat,the finger	81
ငွေမျောငွေနဲ့လိုက်	၉၈	is too short	
ငုပ်မိသဲတိုပိ တက်နိင်အဖျားရောက်	၁၀၁	Happen to touch her while she is about to weep	84
ငွေတစ်ပဲနဲ့ ငါ့ကြွင်းခေါင်းကိုငံချင်	၁၀၄	Sensitive child can get milk	88
ငှက်ကပျံရင်းသေ လူကကြံရင်းသေ	၁၀၇	If you want to weep, weep simply, don't concern	81
ငှက်ပျောသီးအစွဲနွှာသလိုမလွယ်	၁၁၀	with jack-fruit tree	
ငှက်မသိတော့ (ဆက်ရက်ရှူးထင်)	၁၁၃	Laughter overcomes the weeping	91
အချက်မသိတော့ သားမက်သူရီးထင်	၁၁၆	When the money is lost regain it with money	94
	၁၁၉	You must dive to the bottom andclimb up to the top	97
	၁၂၂	A person wants to a carp with small amount of money	101
	၁၂၅	The bird dies while it is flying and man dies while	104
	၁၂၈	is planning.	
	၁၃၁	It is not as easy as peeling the banana	107
	၁၃၄	Think of myna bird as? dove, think of son-in-law	110
	၁၃၇	as thief	

ဂါထာ လူတိုင်းပေး တေးဖြစ်

When a mantra is given to all, it becomes lyrical verse.

အစွမ်းထက်တဲ့ဂါထာကို ယုံကြည်လေးမြတ် တန်ဖိုးထားရမှန်းမသိသူတွေအား ပေးမိရင် အဲဒီလူတွေက ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောထားပြီး ထိုဂါထာတို့ကို တေးအဖြစ် အပျော်တမ်းသီဆိုကြလိမ့်မယ်လို့ ဖော်ညွှန်းလေတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

When a powerful mantra is given to those who do not believe it, they will think of it as less useful and they will sing it as a song. This proverb defines this.

ရှေးအခါက ရသေ့တစ်ပါးဟာ မိုးခေါင်ရေရှားလှတဲ့ ရွာလေး တစ်ရွာဆီ ရောက်သွားရာ ရေ အတွက် အခက်အခဲဖြစ်နေကြသူ တို့ကို သနားတာနဲ့ မိုးရွာစေတဲ့ ဂါထာကို သင်ပေးလေတယ်။

In the time immemorial, a hermit arrived at a village which was suffering drought. They faced the shortage of water. So the hermit taught them a mantra that enable to downpour the rain.

သီလ သမာဓိရှိသူတို့ ဒီဂါထာကို ရွတ်ပါ။ ယုံယုံကြည်ကြည် လေးလေးစားစား တန်ဖိုး ထားပြီးရွတ်ပါ
Recite this mantra for the people who keeps precepts. Recite with deep respect this mantra.

ရသေ့ကြီးညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ရွာလူကြီးတို့ကရွတ်ရာ
 As the guidance of the hermit, the village elders recited the mantra.

ဥါ ...
 Oml ...

မိုးတွေ ရွာလာတော့တယ်။
 The rain started to downpour.

ဝေး မိုးရွာပြီဟေ့
 Wail! It's raining now.

နောက်တော့ အရက်သမားတွေက ညဘက်အရက်ဆိုင်က မူးပြီး ပြန်လာ တဲ့အခါ ...
 Later, at nighttime, when the drunkards came back from the liquor-shop.

ခုနေ မူးမူးနဲ့ မိုးရေ ချိုးရရင် ကောင်းမှာပဲဟေ့
 While we are dizzying, it will be good to take bath the rain water.

လွယ်ပါတယ်ကွာ ဟိုဂါထာကို ရွတ်လိုက်တာပေါ့ ဘာတဲ့
 It's so easy. Recite that mantra, what is it!

ဥါ ...
 Oml ...

ဂူပျက်ကိုလည်း မအောင်းနဲ့ လူပျက်ကိုလည်း မပေါင်းနဲ့

Don't get into an old cave, don't make friend with person of nonentity

ဂူဟောင်းဂူပျက်တွေဟာ ခိုင်ခံ့မှုမရှိသလို မြေ ကင်း စတဲ့ အဆိပ်ရှိ သတ္တဝါတွေခိုအောင်းနေတတ်တာနဲ့ ဝင်ရောက်ခိုအောင်းမိသူအတွက် အန္တရာယ်များ အကျိုးစီးပွားပျက်တတ်သလို ...

The old and ruined caves are not from the poisonous creature in it. If a person take or refuge in it, it will be dangerous for him.

အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားနေတဲ့ လူကို ပေါင်းဖော်မိရင်လည်း မိမိအတွက် ဂုဏ်သိက္ခာညှိုးနွမ်းစေကာ အချုပ် ထောင်တို့သို့ ရောက်တတ်ပြီး ဘဝ ပျက်စီးရတတ်ကြောင်း ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါ။

When a person makes a friend to a person who has loose character, it will reduce his dignity and he will be imprisoned. His life will also be ruined.

ရပ်ကွက်အသစ်ကို ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိ
လာတဲ့ မောင်ငြိမ်းအေးဟာ ...

Maung Nyein Aye who had been
moved to new quarter

ကွမ်းယာဆိုင်မှာ ကွမ်းဝယ်ရင်း အသိအကျွမ်း
ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဇော်မိုး ဖြူးလူတို့နဲ့ တတွဲတွဲ လုပ်နေရာ

While he was buying betel leaves, he met his
old friend Zaw Moe and Phyu Lu.

အိမ်နီးချင်း ဒေါ်တင်မေက
မောင်ငြိမ်းအေးကို သတိပေး
စကားပြောတယ်။

The neighbour Daw Tin May
warned Maung Nyein Aye.

ငါ့တူ မင်းကို တူလိုသားလို
သဘောထားပြီး စေတနာနဲ့ သတိ
ပေးရဦးမယ်၊ ဇော်မိုးတို့ ဖြူးလူတို့နဲ့
မပေါင်းနဲ့ကွဲ့.

My nephew not to make friend
with Zaw Moe and Phyu Lu.

ဗျာ ဘာဖြစ်လို့လဲ အဒေါ်
သူတို့က ဘာဖြစ်နေလို့လဲ
What? Why are they,
aunty.

သူတို့က ရပ်ကွက်ထဲမှာ မဟုတ်
တာအကုန်လုပ်တဲ့ ကောင်တွေကွဲ့၊
မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့လည်း မကင်းကြဘူး။
လောင်းကစားနဲ့လည်း မကင်းကြဘူး။
They used to do all the nonsensical
things in the quarter. They use illegal
drug and play gambling.

ရှေးစကားပုံရှိတယ်လေကွယ်၊
'ဂူပျက်ကိုလည်း မအောင်းနဲ့၊
လူပျက်ကိုလည်း မပေါင်းနဲ့' တဲ့ မင်းလို
ကျောင်းသား လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ ပျက်စီး
နေတဲ့သူတွေနဲ့ ပေါင်းမိပြီး ဒုက္ခတွေ့မှာစိုးလို့
စေတနာနဲ့သတိပေးရတာပါကွယ်
There is an ancient saying that
'not take refuge in the ruined cave
and don't make friends with
nonentity. If you make friend
with such a person, you'll
be ruined too.

ကျေးဇူးပါပဲ အဒေါ် ကျွန်တော်
သူတို့နဲ့ မပေါင်းတော့ပါဘူး
Thank you aunty for your
advice.

ဂေါဏေန ဂေါဏော သမဏေန သမဏော
The bull is rude and rough and the monk
is noble and honest

ဂေါဏဆိုတဲ့ နွားရိုင်းလို ရိုင်းရိုင်းသူတို့ရှိရာဆီ စရိုက်ဆိုး တူသူတို့ စုဝေးရောက်ရှိလာတတ်သလို သာမဏောဆိုတဲ့ ယဉ်ကျေးမြင့်မြတ် သူတို့ရှိရာဆီ လိမ္မာယဉ်ကျေးသူတို့ပဲ ချဉ်းကပ်လာတတ်လေ့ရှိ တယ်လို့ ဒီစကားပုံက ပြဆိုပါတယ်။

Just like a wild bull, the foolish person makes friend with other foolish persons. The honest person makes friend with noble monks. This proverb refers to that situation.

လမ်းထောင့်ရှိ ကိုကျော်ကြီး အရက်ဆိုင်မှာ ညနေတိုင်ပါက အရက်သမားတို့ ဆုံဆည်း စမြဲပါပဲ။ ပြဿနာလည်း စုံလေ့ရှိပါတယ်။

At the Ko Kyaw Gyi's liquor-shop, the drunkards used to congregate.

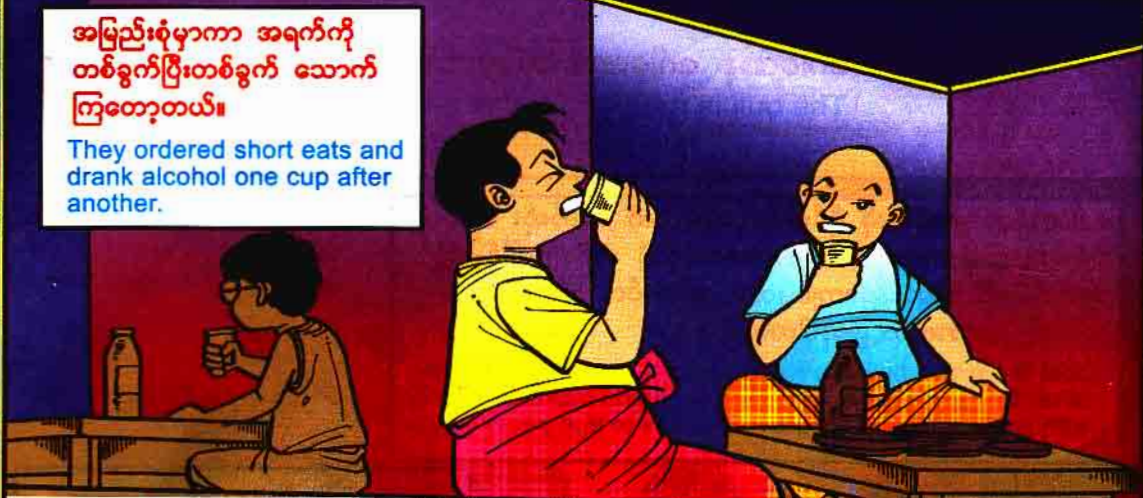
ဒီနေ့ ညနေမှာလည်း ပြဿနာကို ဝိးမွှေးရှာတတ်တဲ့ ဇော်မိုးနဲ့ ရွှေဘကြီးတို့နှစ်ယောက် ကိုကျော်ကြီး အရက်ဆိုင်ထဲ ဝင်လာပြီး ...

This evening, the problem men Zaw Moe and Shwe Ba Gyi had been to Kyaw Gyi's liquor-shop.

အပြည့်စုံမှာကာ အရက်ကို တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် သောက် ကြတော့တယ်။

They ordered short eats and drank alcohol one cup after another.

အတော်လည်း မူးလာကြရာ ထုံးစံ အတိုင်း ပြဿနာ ရှာတော့တာပါပဲ။
After that they started to evolve the problem.

ဟေ့ ဘယ်ကောင်မှ လူမထင်ဘူးကွ၊ ဘယ် ကောင်မှသောက်ဂရုမစိုက် လို့ ဒီမှာလာသောက်တာ
Hey! I don't care anybody. I'm afraid of no one.

ဟေ့ကောင် ဖြူးလူ ဘာ ကြည့်တာလဲ ဘာဖြစ်ချင်လို့လဲ
Hey! Phyu Lu, to whom do you look at?

ရွှေဘကြီး ပြဿနာ မရှာနဲ့နော် ငါလည်း ညှစ်နေတာ
Shwe Ba Gyi, don't make any problem.

ညှစ်တော့ ဘာလုပ်ချင်လို့လဲ၊ သွေးတိုး လာမစမ်းနဲ့ မင်းရဲ့မိန်းမ မုဆိုးမ ဖြစ်သွားမယ်
What do you want to do? Are you challenging me?

တောက် လူပါးဝလို့
ကံကွာ
Tok! You're too
haughty. Take
that.

Phong!

Khwatt!

Err!

Phong!

Khwatt!

ဟာ ကိုကျော်ကြီး
အရက်ဆိုင်ထဲမှာ
ရန်ဖြစ်နေကြပြီကွ
There is a quarrel at
Ko Kyaw Gyi's
liquor-shop.

အဲဒီအရက်ဆိုင်က
'ဂေါ်ဇွေန ဂေါ်ဇော
သမဏေန သမဏော' ဆိုသလိုပါပဲကွာ
အရက်သမား လူရမ်းကားတွေရှိတဲ့
နေရာ၊ လူရမ်းကားတွေလာပြီး
စုဝေးတော့ ပြဿနာဖြစ်ပြီပေါ့
This liquor-shop is just like
the wild bull and the drunkard
used to congregate there.

ဂေါပက တရားမှအားမနာ

Trustee cannot listen to the sermon

တရား ဂေါပက မွှာရုံဂေါပက စသူတို့ဟာ ဘာသာ သာသနာ အကျိုးကို ထမ်းဆောင်ဖို့ ရာထူးတာဝန်ရထားသူများ ဖြစ်ပါ လျက် အခြားသာသနာရေးမဟုတ်တဲ့ကိစ္စတွေနဲ့ ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ အတွက် ရေစက်သွန်းချ တရားနာပွဲတောင်မတက်ရောက်နိုင် သလို ...

Trustee of religious affair are so busy with other business and at the conclusion of donation they don't have the time to recite well done.

ဟဲလို
သဲလေးလား
Hello, is this
my love.

လူတွေဟာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှာ ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုခုမှာဖြစ်ဖြစ် ယူထားတဲ့ တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် မထမ်းဆောင်နိုင်ဘဲ အခြား လူမှုရေး ကိစ္စများနဲ့သာ ရှုပ်ထွေးနေတာကို ခိုင်း ခိုင်းသရော်ပြောဆိုရာမှာ သုံးတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

When the person is selected to do as trustee in religious affair, they don't serve it properly and busy with other affairs. So this proverb is used in such a case.

ဦးသိန်းမြင့်ဟာ သူတို့ရပ်ကွက်က ဓမ္မာရုံမှာ အများက ဝိုင်းတင်မြှောက်လို့ ဂေါပကဖြစ်နေသူပါ။ ခက်တာက လူပျိုသိုးကြီးဆိုတော့လည်း အပျိုကြီး အပျိုလေးတို့ကို ဝိုးပန်းချင်တဲ့ ဝါသနာ မလျှော့နိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။

U Thein Myint was selected as the trustee in religious affair in his quarter. But he could not retract his bobby of gazing at the young and adult ladies.

တစ်ခါမှာတော့ ရပ်ကွက်ကထိန်အလှူပွဲမှာ ရေစက်သွန်းချပြီး ဆရာတော်က တရားပေးတဲ့အချိန် ဦးသိန်းမြင့်ရဲ့စိတ်က သူ ဝိုးပန်းနေတဲ့ အပျိုကြီး မြဲမြဲမူဆီ ရောက်နေတယ်။

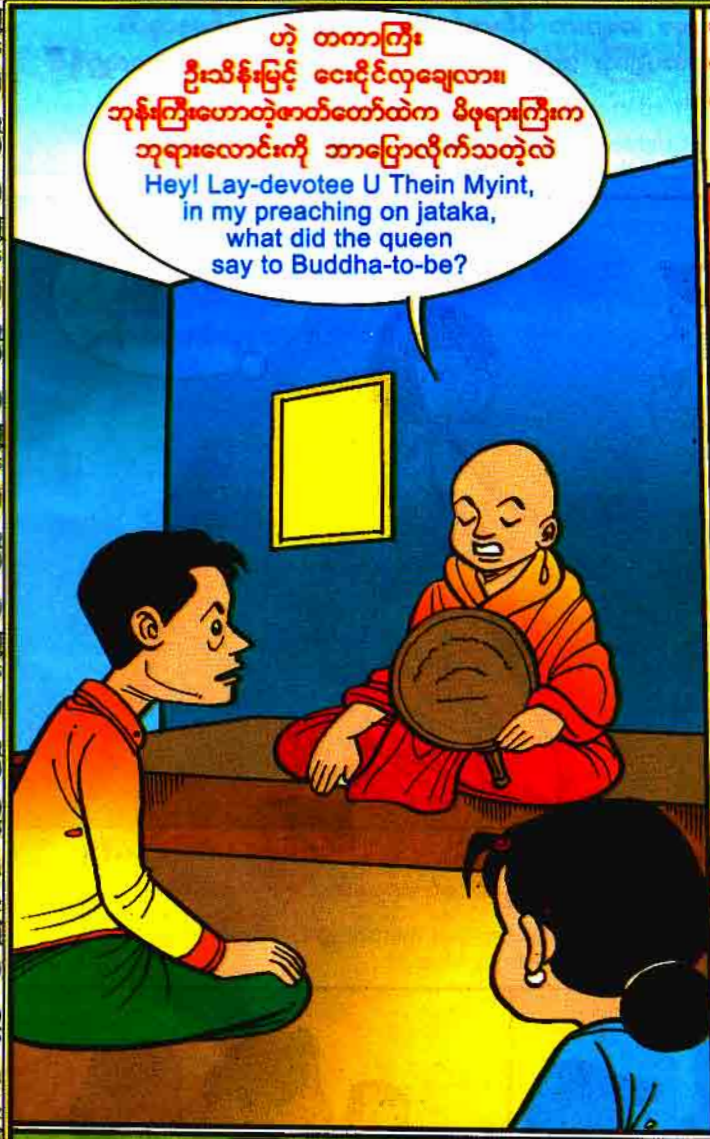
Once in a donation, the monk preached the audiences including U Thein Myint. But his mind was loitering around the spinster Mya Mya Mu.

ဟဲ့ တကာကြီး
ဦးသိန်းမြင့် ငေးငိုင်လှချေလာ။
ဘုန်းကြီးဟောတဲ့ဇာတ်တော်ထဲက မိဖုရားကြီးက
ဘုရားလောင်းကို ဘာပြောလိုက်သတဲ့လဲ
Hey! Lay-devotee U Thein Myint,
in my preaching on jataka,
what did the queen
say to Buddha-to-be?

ဆရာတော်က ရုတ်တရက် ပေးတော်မူ
လိုက်ရာ ဦးသိန်းမြင့်လည်း ကယောင်
ကတမ်း ပြောတော့တယ်။
Unexpectedly, the monk asked U Thein
Myint about the episode in jataka.

တင် တင်ပါ့ဘုရား မြမြမှက
တပည့်တော်ကို မယူနိုင်သေး
ဘူးတဲ့ ဘုရား
Mya Mya Mu said, she
could not marry me

ဪ တကာကြီးနယ် စိတ်က
ဘယ်ရောက်နေပါလိမ့်၊ အင်း
ဒါကြောင့်လည်း 'ဂေါပက တရားမှ
အာမနာ'လို့ ဆိုစကားရှိပေတာကိုး
Em! Where is your mind loitering
about? So there is a saying
that the trustee cannot
listen to the sermon.

ကန်းသေရင် ငစွေပေါ်လိမ့်မယ်

When the blind man dies, comes the person with cockeye

အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှာဖြစ်ဖြစ် လုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုခုမှာဖြစ်ဖြစ် ငါ မရှိရင် မဖြစ်ဘူးလို့ ဟန်တက်ဖို့မသင့်ပါဘူး။ သူမရှိရင် မဖြစ်ဘူးလို့ လည်း စိုးရိမ်စရာ မလိုပါဘူး။

In a society or a work, some person used to say boastfully that it will not be successful if he is absent. It will be worry when one person is absent.

မျက်လုံးကန်းသူ ထွက်သွားရင် မျက်လုံးစွေသူ ရောက်လာနိုင်သလို တစ်ယောက်မရှိရင် နောက်တစ်ယောက် ရောက်လာလိမ့်မယ်လို့ ဒီစကားပုံက ပြဆိုပါတယ်။

When a blind man get out the man with cockeye will come. So if one is absent, the other one is ready to substitute.

မောင်ငယ်ဟာ သူ့ရဲ့ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းပညာ အတွက် ဘဝင်မြင့်နေသူဖြစ်တယ်။
Maung Ngai was boastful for his printing enterprise.

ဦးမျိုးရဲ့အောင်မြင်းမိုရ် ပုံနှိပ်စက်မှာ ငါလိုပညာရှင်မရှိရင် မဖြစ်ဘူး။ ဦးမျိုးကလည်း အလုပ်များနေလို့ ပုံနှိပ်စက်ကို မကိုင်တွယ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ငါ့ကိုဘယ်နည်းနဲ့မှ လက်လွှတ်ခံမှာမဟုတ်ဘူး။
ရူးတိုးတောင်းမှ
If I haven't been working in U Myo's Aung Myint Mo press, he won't do. So he is wholly relied on me.

ဦးမျိုး ကျွန်တော့်ကို လစာ ငါးသောင်းတိုးပေးပါ။ မပေးရင်တော့ အလုပ်ထွက်ရ လိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်မရှိရင်တော့ ဦးမျိုး ရွာလည်မယ်နော်
ဟင်း ဟင်း ဟင်း
U Myo, increase my salary up to fifty thousand or I'll quit from your printing press.

တိုးမပေးနိုင်ဘူး မင်း ထွက်ချင်ထွက်
I don't, if you want to quit, you can do it.

အဲ!
Ee!

ဦးမျိုး ဒီပုံနှိပ်စက်မှာ
မောင်ငယ်က အကျွမ်းကျင်ဆုံးပျူ
သူ မရှိရင်ဖြစ်ပါ့မလား
U Myo, in your printing
enterprise, Maung Ngai is
the most skillful man. Will
it be possible.

ဟေ့ကောင် ချလေး
'ငကန်းသေရင် ငရွေ
ပေါ်လိမ့်မယ်' ကွ ဘာမှမပူနဲ့
Hey! Chee Lay, if the
blind man gets out the
person with cockeyes
will come.

မောင်ငယ်အလုပ်ကနေ ထွက်သွားပြီးလို့ မကြာမီမှာပဲ ခြုံထဲပိုင်းက ပုံနှိပ်စက်ဆရာ လှထူး ကို ဦးမျိုးက အလုပ်ခေါ်ခန့်လိုက်ပါတယ်။
After Maung Ngai had quit, U Myo appointed another one who was skill in printing.

လှထူး မင်းအခု
လုပ်နေတဲ့ ပုံနှိပ်စက်က
ပေးတာထက် လစာပိုပေးမယ်
Hla Htoo I'll give you
more than your former
printing enterprise.

ခုတော့ ဦးမျိုးရဲ့ အောင်မြင်ပုံနှိပ်
ပုံနှိပ်စက်က ပြန်ပြီး လည်ပတ်လျက်
ရှိပါပြီ။
Now U Myo's Aung Myint Mo
printing press could run normally.

ငါးကြင်းဆီနဲ့ငါးကြင်းကြော်

The carp can be fried with the fat of the carp

ငါးကြင်းငါးက ထွက်လာတဲ့အဆီနဲ့ပဲ
အဲဒီငါးကြင်းကို ကြော်လို့ရသလို ...

The carp can be fried with the oil
seeps from this carp.

လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ဆောင်ရာမှာ အဲဒီလုပ်ငန်းက
ရှိပြီးသားငွေကြေးပစ္စည်းတို့နဲ့ပဲ အဲဒီလုပ်ငန်းလည်ပတ်
အောင်လုပ်လို့ရကြောင်း ဖော်ညွှန်းလေတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

In doing business, use the original materials
and continue to run the business.

ပန်းချီဆရာ ဝင်းဗေ (အဖျောက်)ဟာ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ
 ဗီဒီယို ဒါရိုက်တာရှမ်းလေးရဲ့ ရိုက်ကွင်းဆီ ရောက်သွားတယ်။
 The artist Win Pe (Aphyauk) had been to the video
 studio where his friend Shan Lay who was directing
 the plot.

ရိုက်ကွင်းနားချိန်မှာ ဝင်းဗေ
 (အဖျောက်)က ရှမ်းလေးကို
 မေးတယ်။
 At the recess hour,
 Win Pe (Aphyauk)
 asked Shan Lay.

နာမည်ကြီး မင်းသား မင်းသမီး
မငှားနိုင်ဘူးကွ၊ ကိုယ့်ပိုဆုတ်ငွေ
လေးနဲ့ စိုက်ထုတ်ပြီး ရိုက်ရတာ
I can't use popular stars.
I had to make video with
my suitable money.

လိုတဲ့ငွေကို
ပိုက်ဆံပေးပြီး မင်းသား
မင်းသမီးဖြစ်ချင်တဲ့ကောင်လေးနဲ့
ကောင်မလေးဆီက ယူပြီးရိုက်နေရတာကွ၊
'ငါးကြင်းဆီနဲ့ ငါးကြင်းကြော်'တဲ့
သဘောပေါ့ကွာ ဟဲ့ ဟဲ့ ဟဲ့
If you don't have enough money,
ask capital from young men
and girl who want to become
actor and actress, just
like fry the carp with
its oil.

တော်တော်ကောင်းဦးမယ့်
ဇာတ်ကားပဲ ဟူး
How will it be the
popular video!

ငါးခုံးမတစ်ကောင်ကြောင့် တစ်လှေလုံးပုပ်

Because of one rotten fish all the fishes in the boat contaminated

ဖမ်းမိထားမိတဲ့ လှေထဲက ငါးတွေထဲ ငါးခုံးမတစ်ကောင်က ပုပ်နေရင် အဲဒီငါးရဲ့ အပုပ်နဲ့ကြောင့် လှေထဲမှာရှိတဲ့ အခြားငါးတွေပါ ပုပ်နေတယ်လို့ ယူဆခံရတတ်တယ်။

When the fishes are caught and put them in the boat. If one of them is rotten, the people think that all the fishes in the boat are contaminated.

ဒီလိုပဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုမှာ တစ်ယောက်မကောင်းတာနဲ့ပဲ အခြားသူအားလုံးရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျရတတ်ကြောင်း ဖော်ညွှန်းရာမှာ သုံးတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Similarly, in the social milieu if one of them is bad, the other think that all is bad. This proverb refers to this situation.

ငါးတွေအကုန်ပုပ်ကုန်ပြီ
All the fishes are rotten.

မေမြတ်နိုးတို့ကျောင်းက ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေကို ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ လှေလာအပန်းဖြေခရီးအဖြစ် ပြည်တာပန်းဥယျာဉ်ဆီ သို့ပေးလေတယ်။

During the school holiday, May Myat Noe and her classmates went to the Mya Thitar park as a relaxation.

ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေကို
ဆရာမကြီးသေသေချာချာမှာမယ်၊ ဒီပန်း
ဥယျာဉ်ထဲကပန်းတွေကို လုံးဝမခူးဆွတ်မိပါ
စေနဲ့၊ မြက်ခင်းပေါ် မနင်းရလို့ စာရေးထားရင်
မနင်းပါနဲ့၊ စည်းကမ်းလိုအပ်ရင် ချီပါစေ ဟုတ်ပြီလား။

Children, I tell you not to pluck the
flower in the garden. If there is
restriction not to transpass on
the lawn, don't do it.

ဟုတ်ကဲ့ပါ
ဆရာမကြီး
Yes, teacher.

ဒါပေမဲ့ ပန်းဥယျာဉ်ထဲ လျှောက်
ကြည့်လေ့လာလည်ပတ်ကြရင်း
ကျောင်းသူလေးတစ်ဦးက သခင်
ပန်းတစ်ခိုင်ကိုချိုးကာ ခိုးယူ
ခဲ့တယ်။

While they were roaming in
the garden, a schoolgirl
plucked an orchid.

နောက်နေ့မနက်မှာတော့ ပန်းဥယျာဉ်က တာဝန်ရှိသူတွေ စာရေးတိုင်တဲ့အတွက် ကျောင်းအုပ်ဆရာမ ကြီးက တစ်ကျောင်းလုံးကို ဆူတော့တယ်။

Next morning, the responsible personnel from the garden reported to the headmistress. So the headmistress scolded all the schoolgirls.

မင်းတို့ကို ဆရာမကြီး သေချာမှာထား၊ လျက်နဲ့ တစ်ယောက်က စည်းကမ်း မဲ့ခဲ့တဲ့အတွက် ဆရာမကြီးတို့ကျောင်း နာမည်ပျက်ရပြီ 'ငန်းမတစ်ကောင် ကြောင့် တစ်လှေလုံးပုပ်'ဆိုတာ ဒါမျိုးပဲ
Though I forbid you not to do like that, one of them violate the rule. So our school's reputation is ruined. Because of a rotten fish all the fishes are remarked to be rotten ones.

ထရားခံ ဘယ်သူလဲလို့ မသိ ကြရပေမယ့် မေမြတ်နိုး ဆို့တတွေ ရှက်ပျက်ရည် လှူပြီ။
As there was not certain who was the culprit, the tear rolled down from May Myat Noe's eyes.

ငါးပိနဲ့လောက် ရွှေနဲ့ကျောက်

Pickled fish and lice, the gold and gem

ငါးပိဟာ လောက်နဲ့မကင်းတတ်သလို ရွှေဟာလည်း ကျောက်နဲ့မကင်းတတ်ပါ။ ဒီလိုပဲ လူတွေမှာလည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မကင်းရာမကင်းကြောင်း ရှိတတ်စမြဲလို့ ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါပဲ။

The lice dwell in the pickled fish. So do the gold is to the gem. In this way, in the society of people, all is not separable.

ဦးနန်းအောင်ဟာ အတ္တမာန်ကြီးသူ ဖြစ်ပြီး သူ့မိသားစုကိုလည်း သူ့လိုပဲ အခြားသူတွေနဲ့ ကင်းကင်း နေစေချင်တယ်။

U Nan Aung was the selfish man. He let his family to stay aloof with other people.

မယဉ်နွယ်
-မင်း၊ ခြေရင်း၊ ခေါင်းရင်း၊
အိမ်တွေနဲ့ ရောရောယှက်ယှက်
မနေနဲ့နော်၊ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေ
Ma Yin Nwe, don't associate
with all of your neighbours.
Stay away from
them.

တစ်ညမှာတော့ သန်းခေါင်ယံကျော်ကျော် အချိန်မှာ ဦးနန်းအောင်ဟာ ဗိုက်အောင့်လွန်းလို့ လူးလိုင့်နေတယ်။

In one midnight, UNann Aung suffered serious stomachache.

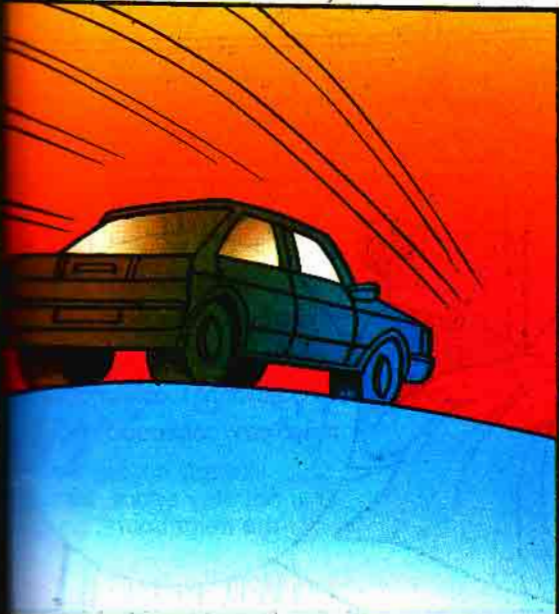
အား အမယ်လေး လုပ်ကြပါဦး အောင့်တယ် အောင့်တယ်
Oh! My! My stomachache is painful, help me.

ဆေးရုံသို့ရောက်ဖို့ကားကားအင်အားမလွယ်ဖြစ်နေချိန်မှာ နံဘေးအိမ်ကသိပြီး သူတို့အိမ်ကကားနဲ့ ဆေးရုံအရေးပေါ်ဌာနကို ဝိုပေးတယ်။

As it was not easy to get a taxi to hospitalize him, his neighbour drove him to the emergency ward.

အဲဒီညက ဆေးရုံကို အချိန်ပီရောက်တဲ့အတွက် အူအတက်ပေါက်တဲ့ ဦးနန်းအောင်ဟာ အသက်ရှင်ခဲ့ရတယ်။

That night he was driven to emergency ward just in time his appendicitic was cured. So U Nann Aung was survived.

ဦးနန်းအောင် ပြန်လည်ကျန်းမာလာမှ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်ယဉ်နွယ်က ပြောတယ်။
When U Nann Aung regained health, his wife Daw Yin Nwe told him.

ဘယ့်နယ်လဲ အစ်ကိုအောင်လူလူချင်း ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေလို့ရသလား
Ko Nann, how about staying aloof with others.

'ငါးပိနဲ့လောက် ရွှေနဲ့ကျောက်' ဆိုတာလိုပဲ လူလူချင်းဟာလည်း မကင်းရာ မကင်းကြောင်း ပတ်သက်ရလေ့ရှိတယ်ရှင်
There is a saying that pickled fish is with lice and so does gold and gem. We are depending upon one another.

ဟုတ်ပါပြီ မယဉ်နွယ် ကိုယ်သဘောပေါက်ပါပြီ
I realize now, Ma Yin Nwe.

ငါးပိနဲ့လောက် မကင်းသလို ရွှေနဲ့ကျောက် လည်း မကင်းပါဘူး။ ဒီလိုပဲ လူလူချင်းလည်း အမြဲမကင်းနိုင် ဘူးဆိုတာ သဘောပေါက်ပါပြီ
Just like this saying we cannot stay adooof with the neighbours.

ငါးပြေမ ဆားပက်သလို

As if the fish has been sprayed with salt

ငါးပြေမ အရှင်တစ်ကောင်ကို ဆားနဲ့ပက်လိုက်ရင် ဖျတ်ဖျတ်လှားသွားတတ်သလို ခံစားမှု တစ်ခုခုကြောင့် ဣန္ဒြေမရ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားတတ်သူကို သရော်လှောင်ပြောင် ခိုင်းနှိုင်း ပြောဆိုရာမှာ သုံးတတ်တဲ့ စကားပုံပါပဲ။

When a live fish is sprinkled with the salt, it wriggle just like this, on account of an emotional feeling. Such a behaviour is occurred. So this proverb is referred to this expression.

ပန်းနုဟာ အပျိုဖော်ဝင်စအရွယ်ရှိ တလေးမက လူကြီးမကျနဲ့ စိတ်ကစား လျှက်ရှိတာကို သိတဲ့ ဘွားအေဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းရှင်က မပြတ်ဆုံးမတယ်။

As Pann Nu was in puberty stage, so her grandmother used to admonish her.

ဟဲ့ ကောင်မလေး နေရာတကာ ပျာပျာ ပျာပျာနဲ့ ဣန္ဒြေမရမလုပ်နဲ့ ငါ ခေါက်ထည့်လိုက်ရ ဟင်း
Heh! Girl, don't behave frenzily. I'll knock your head.

တစ်နေ့မှာတော့ ရန်ကုန်မြို့က အသိမိတ်ဆွေမိသားတစ်စု ဘုရားဖူးလာရင်း ဒေါ်အုန်းရှင်ရဲ့အိမ်မှာ တည်းခိုကြရာ လူငယ် လှပျိုချောလေးတစ်ဦး ပါလာခဲ့တယ်။

One day a family from Yangon paid a visit to the house of Daw Ohm Shin. Along with the guests the young and handsome man was together with them.

ဘွားအနွဲ့အတူနေတဲ့ ပန်းနုဟာ ညဉ့်သည်မိသားစုရဲ့နေရေး ထိုင်ရေး စားရေး သောက်ရေးကို အဖော်ဖြစ်သူနဲ့ ကူညီစီစဉ်ပေးရင်း ကောင်လေးကို ပျာပျာသလဲ အထူးဂရုစိုက်နေတာ တွေ့ရတော့

As Pann Nu lived with her grandmother, she helped her in taking care of guests especially for the young man.

အစ်ကို ရေချိုးမလို့လားဟင်
လာ လာမြဲနောက်ပိုင်းမှာ ရေတွင်းရှိတယ်၊
ပန်းနု ရေငင်ပေးမယ်နော်
Brother, would you like to take a bath
come with me there is a well at
the backyard. I'll draw out the
water for you from the well.

မျက်စိ စပါးမွှေးစူးလာတဲ့ ဒေါ်အုန်းရှင်ဟာ ပြေးမလေးကို လူကွယ်ရာခေါ်ပြီး တိုးတိုး ကြိတ်ကြိတ် ဆုံးမရပြန်တယ်။

As Daw Ohn Shin did not like her granddaughter's frenzy behaviour, so she admonished her.

ဟဲ့ ဟိုက ယောက်ျားလေး သူ့ဘာသာ ရေတွင်းကနေ ရေ ငင်ချိုးပလေ့စေ၊ ညည်းက ဘာ ရေငင်ပေးစရာလိုသလဲ

Heh! He can pull the water from the well, you don't need to do that.

ညှော်သည်မိသားစုကို ညှော်ဝတ်ကျေဖွန်တာ ကောင်းပေမယ့် လိုတာထက် မပိုစေနဲ့၊ ညည်းကိုကြည့်ရတာ 'ငါးပြေမ ဆားပက်' ထားသလိုပဲ ဆတ်ဆတ် လူးနေတယ်နော် ဟင်း

If your hospitality is more than enough and your behaviour seems to be a fish sprinkled with salt.

ရဲကလာသူ ပြာပူမကြောက်

He who comes from hell does not afraid of hot ash

ရဲမီးဟာ နှိုင်းပြလို မရလောက်အောင် ပူပါတယ်။ အဲဒီလောက် ပူပြင်းတဲ့ ရဲမီးတို့ လောင်မြိုက်ရာ ရဲက လွတ်မြောက်လာသူဟာ ပြာပူလောက်တော့ မပူပါ။

The hell fire is beyond comparism with other heat. When a person free from hell will not afraid of the heat of hot ash.

အေးဝေး
It's easy.

ဒီလိုပါပဲ လူတွေဟာလည်း ဘေးဒုက္ခအန္တရာယ်ဆိုးကြီးတွေကို ရဲဝံ့စွာ ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီးရင် တော်ရုံ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ တုန်လှုပ်မှုမဖြစ်တော့ကြောင်း ပြောဆိုရာမှာ သုံးတဲ့စကားပုံပါပဲ။

Just like this when a person passed over very dangerous situation, he was easy to pass over the moderate dangers.

မောင်ဦးနဲ့ ကံပေါ်တို့ဟာ နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်ကြမ်း သွားလုပ်ပြီး အခြေအနေ မဟန်လို့ မြန်မာနိုင်ငံဆီ ပြန်လာကြကာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုမှာ ဝင်လုပ်နေကြလေရဲ့။ သူတို့ကို အလုပ်ကြပ်က မေးတယ်။

Maung Oo and Kan Paw had been working in foreign land as the menial labours and when the condition forced them to return to Myanmar, they worked at construction site.

ဘယ်နှယ်လဲ မင်းတို့ ရေရှည် လုပ်နိုင်ပါ့မလား။ ငါ့ရဲ့ဆိုဒ်ထဲမှာ
Can you do at my site for a long time?

ဟာ ဆရာရယ် ဘာဖြစ်လို့ မလုပ်နိုင်ရမှာလဲ။ သူများတိုင်းပြည်မှာ တစ်နေ့ကို ဆယ်နာရီ လုံးလုံး မရပ်မနား ကျွဲလိုခွားလိုလုပ်ခဲ့ရတာဗျ
Oh! Master, why not? In the foreign country we had been working ten hours a day as cattles.

အစားဆင်းရဲ
 အနေဆင်းရဲ အလုပ်မတရား
 ပင်ပန်းရတဲ့ကြားထဲ သူတို့နိုင်ငံက ရဲဖမ်းမှာ
 လည်းကြောက်ရသေးတယ်ဗျာ တကယ့်
 ငရဲကျနေသလိုပါပဲဗျာ
 We have eaten a dainty morsel
 and we are afraid of their
 police too. We are just like
 the denizen of hell.

ဒီမှာ
 လုပ်ရတဲ့အလုပ်က
 ဟိုမှာလုပ်ရတဲ့အလုပ်ရဲ့
 ဆယ်ပုံတစ်ပုံတောင်မပင်ပန်းဘူး
 It is one-tenth of works
 in comparison with the
 works in foreign
 land.

ဒါကြောင့်
 ကျွန်တော်တို့ကတော့
 'ငရဲကလာသူ ပြာပူမကြောက်
 ဆိုတာလို ဒီကအလုပ်တွေကို
 မမူစတမ်း လုပ်နိုင်ပါတယ်ဗျာ
 ဟဲ ဟဲ ဟဲ
 We are just like a person
 from hell does not
 afraid of the heat of
 hot ash.

ငရဲပန်းကို ရွှေပန်းမှတ်

Think of the flower of hell as the flower of gold

ငရဲပန်းဆိုတာ ငရဲမှာရှိတဲ့ ဓားစကြာကိုပြောတာပါ။ ငရဲခံနေရသူရဲ့ခေါင်းပေါ်က ဓားစကြာကို ရွှေပန်းလို့ထင်ပြီး သူ့ခေါင်းက ဓားစကြာကိုယူကာ ကိုယ့်ခေါင်းပေါ် တင်လိုက်မိတဲ့အခါ ဓားစကြာရဲ့လည်ပတ်ခုတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ခေါင်းကနေ သွေး စိမ်းရှင်ရှင် ထွက်ကာ ပြင်းပြဲစွာ နာကျင်ရသလို ...

Flower of hell means whirling sword of hell. As he thinks the whirling sword of hell is the ornament and he puts it on his head it cuts to his head and neck with spilling blood.

အား အမယ်လေး
Err! Oh! My!

လူတွေဟာလည်း အဆိုးကို အကောင်းထင်မှတ်ပြီး ရယူပိုင်ဆိုင်မှု ပြုရင် ဘေးဒုက္ခဆိုးတွေ့ရတတ်ကြောင်း သတိပေးပြောဆိုရာမှာ သုံးလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Just like that the people remark the bad as good thing. So he will be tortured. So this proverb is referring to this situation.

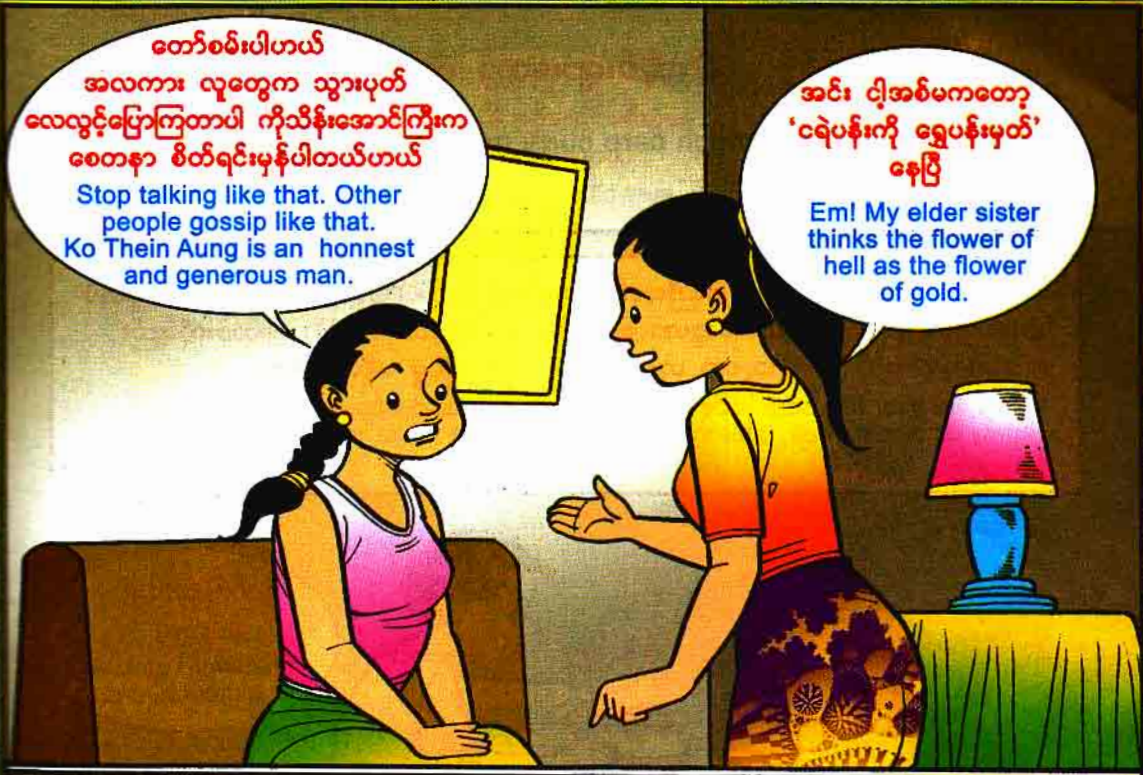
ကားပွဲစား ကိုသိန်းအောင်ဆီကနေ လက်ဆောင်ပစ္စည်း
 မျိုးစုံကို လက်ခံရယူနေတဲ့ အစ်မဖြစ်သူ နီလာဝင်းကို
 ညီမ ဖြူဖြူဝင်းက သတိပေးစကား ပြောလေတယ်။
 The younger sister Phyu Phyu Win warned her
 elder sister Nilar who accepted the variety
 of presents from the car-broker Ko Thein Aung.

အစ်မ နီနီ အဲဒီ
 ကိုသိန်းအောင်ကြီးဟာ
 အမျိုးကောင်းသမီးလေးတွေကို နည်းမျိုးစုံ
 နဲ့ချဉ်းကပ်စည်းရုံး ပြောယောင်းပြီး ဖျက်ဆီး
 တတ်သူလို့ သတင်းကြီးနေတယ်နော်

Sister Nilar, this car-broker
 Ko Thein Aung approached
 the women and adulterate
 them. Be careful.

တော်စမ်းပါဟယ်
 အလကား လူတွေက သွားမှတ်
 လေလွင့်ပြောကြတာပါ ကိုသိန်းအောင်ကြီးက
 စေတနာ စိတ်ရင်းမှန်ပါတယ်ဟယ်
 Stop talking like that. Other
 people gossip like that.
 Ko Thien Aung is an honest
 and generous man.

အင်း၊ ငါ့အစ်မကတော့
 'ငရဲပန်းကို ရွှေပန်းမှတ်'
 နေပြီ
 Em! My elder sister
 thinks the flower of
 hell as the flower
 of gold.

ကိုသိန်းအောင်ကြောင့်
 ဘဝပျက်ပြီး ဒူးနဲ့မျက်ရည်သုတ်
 နေကြတဲ့မိန်းကလေး တွေရဲ့အဖြစ်ကို
 သေချာလေ့လာကြည့်ဦး
 You must examine that because
 of Ko Thien Aung some of
 the women are
 weeping.

တော်ကြာ အစ်မပါ
 ဘဝပျက်သွားဦးမယ်
 Later your life will
 be ruined.

အေးပါဟယ်
 အေးပါ
 Yes, my sister.

ငါးသိုင်းများတော့ ဟင်းဟုန်

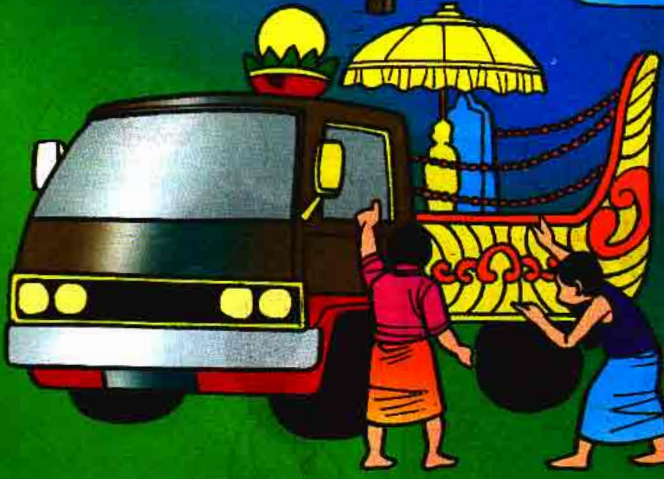
Too much carp curry make the taste dull

ထမင်းပွဲမှာ ငါးသိုင်းဆိုတဲ့ မြစ်ငါးကြီးတစ်မျိုးတည်းကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ချက်ထားတဲ့ဟင်းတွေကပဲ များနေတဲ့အတွက် အခြားဟင်းတွေဟာ ပေါ့လွင်မှု မရှိတော့ဘဲ ငါးသိုင်း ငါးဟင်းကိုချည်း စားနေရတဲ့အတွက် စားသုံးသူဟာ ဟင်းရဲ့အရသာ ခံစားနိုင်မှု မရှိတော့ချေ။

When the river fish carp is cooked in several way and whole table is filled with variety of carp curries, later the consumer lose the taste.

နှိုက်လိုက်သမျှ ဒါချည်းပဲ
Whatever I pick, it is the meat of carp.

အဲဒီလို လိုအပ်တာထက် ပိုပြီး ပြုလုပ် ထားမှုတွေကြောင့် လိုရင်းမရောက် ထင်ပေါ်မှုမရှိ အကျိုးမဲ့ရကြောင်း ဒိုင်းနှိုင်းပြောဆိုရာမှာ သုံးတဲ့စကားပုံ ပါပဲ။ နှစ်ကျိပ်ရစ်ဆူဘုရားပွဲလှည့်ဖို့ မောင်မောင်လွင်တို့ လူငယ်တစ်စုဟာ ဘုရားကျောင်းဆောင်တင်မယ့်ကားကို ရောင်စုံပန်းဖွားတွေ စီးလုံးရောင်စုံတွေနဲ့ အလှဆင်နေကြတယ်။

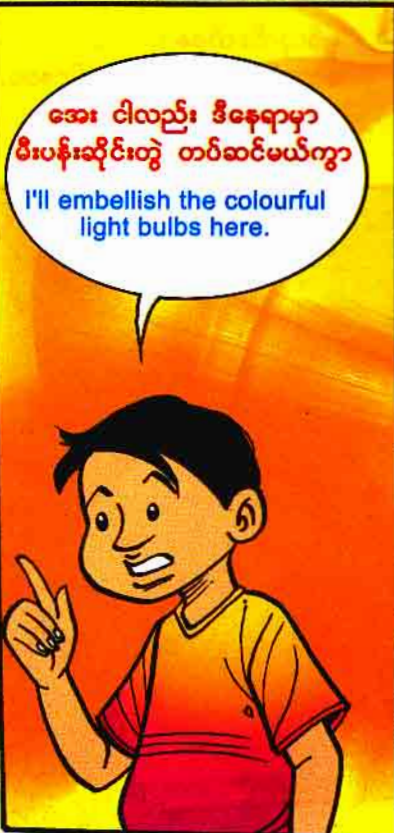
When it is cook more than enough and repeat it several time it will make tire of eater. Maung Maung Lwin and his friends decorated the car with variety of colourful light and flower for the procession twenty-eight images.

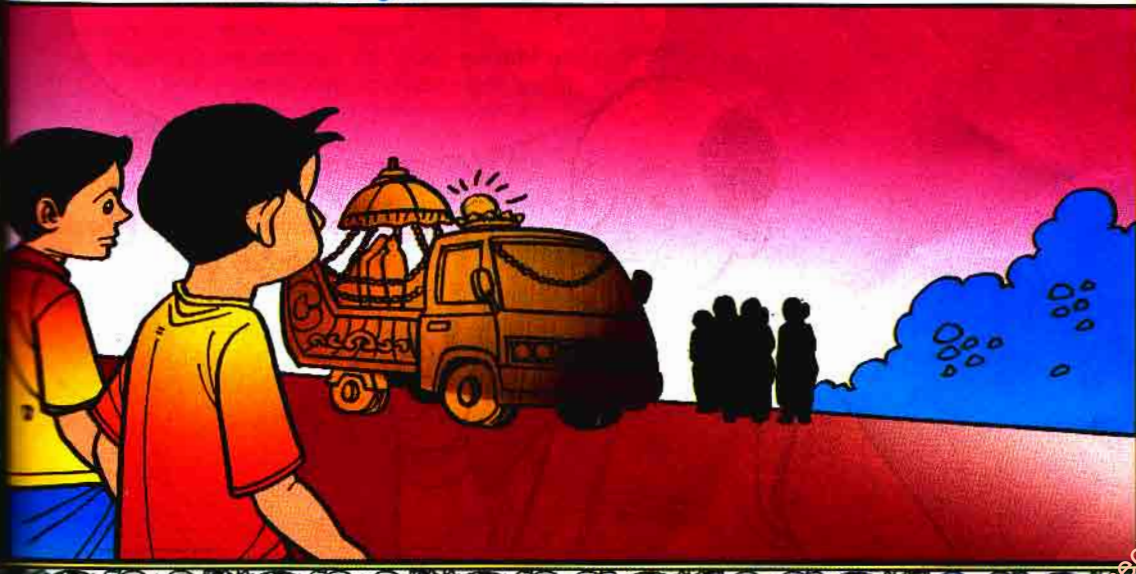
ရောင်စုံ ဝတ္ထု
ဘောလုံးတွေပါ
ချိတ်ကွာ
Decorate with
colourful papers.

ဒီဘက်ကပါ ရွှေရောင်ပန်းပွား
တွေ ဆင်လိုက်မယ်
Adorn the golden flowers
at this side.

အေး ငါလည်း ဒီနေရာမှာ
ပီးပန်းဆိုင်းတဲ့ တပ်ဆင်မယ်ကွာ
I'll embellish the colourful
light bulbs here.

ညဦးပိုင်း ရောက်လို့ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့ ဒေသစာရီ ကြွချီကြတဲ့အခါ မောင်မောင်လွင်
တို့အပိုင်က ဘုရားရှင်တွေကို ပင့်လာတဲ့ဘုရားကာဟာ ရောင်စုံပီးတွေတွေ ရောင်စုံပီးပန်းတွေနဲ့
မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်ကြီး လှပသလို ရှိပေမယ့် ...
At night when the procession of twenty-eight images, however, Maung Maung Lwin's
car was filled with colourful light.

ရှုပ်ယက်ခတ်နေတဲ့ ရောင်စုံပိုးတွေတွေ ပန်းပွားတွေရဲ့ကြားမှာ ဘုရားရှင်ရဲ့ရှုပ်ပွားတော်တွေရော ကျောင်းဆောင်ပါ ပျောက်နေတော့တယ်။

Among the myriad of decoration, the twenty-eight images were disappeared among the decoration.

အင်း မောင်မောင်လွင်ရေ မင်းတို့ ဘုရားကားကို အလှဆင်တာ လိုတာထက် အများကြီး ပိုနေတော့ ဘုရားရှင်တွေကို အလှအပတွေက ကွယ်နေပြီကွ
Maung Maung Lwin, as you have decorated more than enough, the images are sunk among the decoration.

'ငါးသိုင်းများတော့ ဟင်းဟုန်' ဆိုတာလို ဖြစ်နေပြီ၊ ဘုရားရှင်တို့ကို ဖူးမြော်ရခက်နေပြီကွ
The like that, too much carp curry make the taste dull, to be pray for difficult the buddhist images.

ငါ့စကား နွားရမပြောနဲ့ Don't talk unilaterally

ဘယ်သူဘာပြောပြော ကိုယ်ပြောတာသာ အမှန်လို့ တရားသေဆုပ်ကိုင်ပြီး တစ်ဖက်သတ် ရပ်တည်ပြောတတ်သူတို့ကို လှောင်ပြောင်သတိပေး ပြောဆို လေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

In any discussion, a person one sidedly tell that what he says right. That is the sarcastical proverb to those who used to say unilaterally.

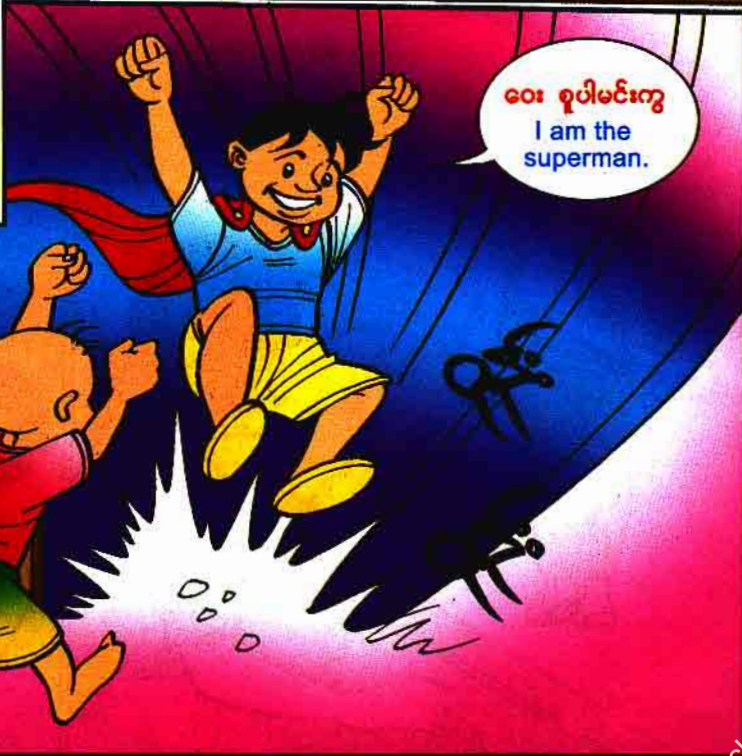
မပြင်ရဲ့ပိခင်ကြီး နေမကောင်းဖြစ် နေလို့ နေ့လယ်နေ့ခင်း ဆေးသောက် ပြီးမှိန်းနေတုန်း ...

While Ma Mya Khin's mother was ill, she slept in her bedroom.

တစ်ဖက်ခန်းက ကလေးတွေဟာ ဝုန်းခိုင်းကြဲ ခုန်ပေါက်ဆူညံ ဆော့ တစားလျက်ရှိတယ်။

Beside the room, the children are frolicking violently.

ဝေး စူပါမင်းကွ
I am the superman.

မဝန်းကြည်
 ရှင့်ကလေးတွေကို
 ဆုံးမထားပါဦး။ ဒီမှာ ကျွန်မအပေ
 နေမကောင်းလို့ အိပ်နေတယ်ရှင့်
 တစ်ခါတည်း ဝုန်းဒိုင်းကြည့်နေတာပဲ
 Ma Sann Kyi, control
 your children. Here, my
 mother is ill.

အို ကိုယ့်အခန်းကိုယ်ဆုတာ
 ဘာဖြစ်လဲ နားအေးပါးအေး
 နေချင်ရင် ဝင်ခါပီယာမှာသွားနေ
 My children play in my room.
 What will it be? If you want
 peaceful surrounding, live in
 Windermere.

ဒီမှာ မဝန်းကြည် ရှင်
 'ငါ့စကား နွားရမပြောနဲ့'
 အိပ်ငှားအိပ်နိုးချင်း စာနာမှုမရှိဘူး
 Ma Sann Kyi, don't talk
 unilaterally. You should empathize
 that we are tenant and
 neighbours.

မရှိဘူး ဘာဖြစ်လဲ
လူပါးလာမဝနဲ့
I don't empathize.
Don't be haughty.

မိစန်းကြည်တဲ့ဟေ့
တစ်ကြည်တည်းရှိတယ်
I am only one
Mi Sann Kyi.

မကြာပါဘူး ကက်ကက်လန် ရန်တွေ့တတ်ပြီး
စကားကို 'ငါ့စကား နွားရ'ပြောတတ်တဲ့ မစန်း
ကြည်တို့မိသားစုကို အိမ်ရှင်က ပြောင်းခိုင်းလိုက်
ပါတော့တယ်။
Soon, the owner of the house asked
quarrelsome Ma Sann Kyi to move to
other place.

ရှင်တို့ကို ဆက်မထား
တော့ဘူး ပြောင်းတော့
I can't rent my room
to you. Move to other
place.

ငါ့စကားမယုံ ငါ့မယားပေး

If you don't believe me, you can ask my wife

မယားဆိုတာ မှန်သည်ဖြစ်စေ မှားသည်ဖြစ်စေ မိမိချဲ့လင်သားဘက်ကပဲ ရပ်တည် မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လင်မယားတို့ချဲ့ အပြန်အလှန် သက်သေထူချက်တွေကို ယုံကြည်လို့ မရပါဘူး။

The wife used to stand when in dispute, to her husband. Whether he is right or wrong. So the witness of the wife is untrustworthy.

မိန်းမသာ မေးကြည့်တော့
Ask about it to my wife.

ဒါကိုသိပါလျက် မိမိချဲ့မယားကို သက်သေထူတာဟာ လူအများ လက်မခံစရာဖြစ်သလို လူ ရယ် စရာလည်းဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဒီ စကားပုံ ပေါ်ပေါက်လာရတာပါ။

Although it is known, but the husband used to act his wife as an eye-witness.

မောင်တူးနဲ့မောင်ပြူးတို့ဟာ ကျောင်းအလွန်ပြေးတဲ့ ကျောင်းသားလေးနှစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ ကျောင်းမှာရော ရပ်ကွက်ထဲမှာပါ တပူးတွဲတွဲနေလေ့ရှိတယ်။

Maung Tu and Maung Pyu used to play truant. They both always live together in the school or in the street.

ဟေ့ကောင် မောင်တူး မနေ့က မင်းကျောင်းပြေးတယ် မဟုတ်လား
Hey! Maung Tu, you played truant yesterday.

မ မဟုတ်ပါဘူး ဆရာ
No, sir.

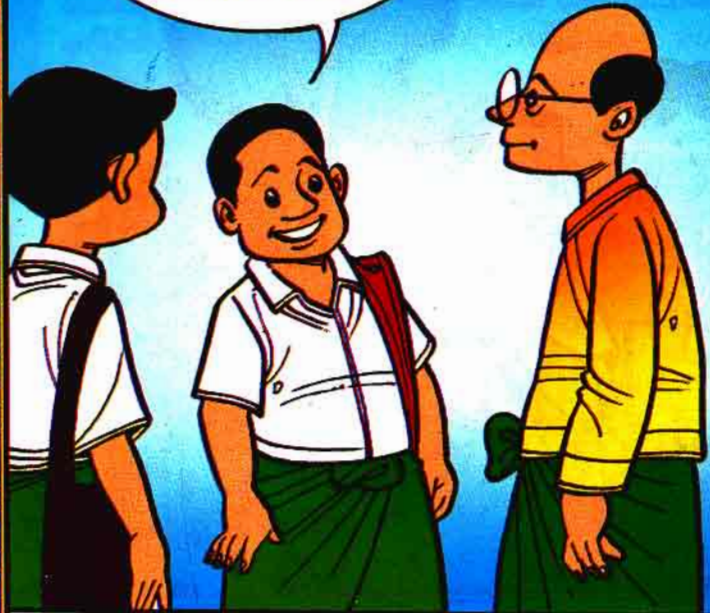

ကျွန် ကျွန်တော် နေ
မကောင်းလို့ တစ်နေ့ကျန်
ဆေးသောက်ပြီး အိပ်နေရတယ်
ဆရာ

As I am ill, I took medicine
and slept all the day.

မယုံရင် မောင်ပြူးကို
မေးကြည့်ပါ ဆရာ

If you don't believe
me ask Maung Pyu.

ဟား ဟား ဟား ကျောင်း
ပြေးဖော် ပြေးဖက်အချင်းချင်း
များ သက်သေထုနေသေးတယ်
Both of you are play-mates.
You use him as your
witness.

မောင်ပြူးလည်း
မနေ့တုန်းက ကျောင်း
ပျက်တာပဲ၊ မင်းတို့ရဲ့အဖြစ်က
'ငါ့မယုံ ငါ့မယားမေး'
ဆိုတာလို ဖြစ်နေပြီ
Maung Pyu also play
truance. So you are just
like if you don't
believe me, ask
about it to
my wife.

ငါ့မြင်းငါစိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက် ငါ့လှေငါထိုး ပဲခူးရောက်ရောက်

I ride my horse up to Sagaing and I row my boat up to Bago

ဘယ်သူ အကျိုးရှိရှိ အကျိုးမဲ့မဲ့ ဂရုမစိုက်ဘဲ လုပ်ချင်ရာ လုပ်မှာပဲဆိုတဲ့ အတ္ထု လွန်ကျူးသူတို့ရဲ့ တစ္ဆတ်ထိုးနိုင်မှုကို ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါပဲ။

This proverb indicates the desperate effort of a selfish person sarcastically.

ကလေးသုံးယောက်အဖေ တိုသန်းနိုင်ဟာ လခထုတ်တဲ့နေ့မှာ အပေါင်းအဖော်တွေနဲ့ သောက်စား နူးယစ်ပြီးပဲပါ ရိုက်လိုက်သေးတယ်။

Ko Than Naing, who was the father of three children. On the pay-day, he used to drink and played the card.

ဖော့
Phaung!

တူတဲ့ကွာ
သေရော
It isn't good.

ညသန်းခေါင်ယံ အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့အခါ လစာက တစ်ဝက်တောင် မကျန်တော့ဘူး။
When he arrived home, only half of his salary remained.

ဟင် ရှင့်လစာက
ဒါပဲလား
Hm! Is that all
of your pay?

အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့
သောက်စားသုံးဖြုန်းလာ
ပြန်ပြီလား ဟင်
Have you spent in
drinking with your
friends?

သောက်တယ် စားတယ်
သုံးတယ် ဖြုန်းတယ်ကွာ၊
ငါ့လစာ ငါသုံးတာ ဘာ
ဖြစ်လဲ ဘာဖြစ်လဲ
I drink, I eat, I play.
What will it be. I use
my own money.

ဤ ရှင် အဲဒီလို သုံးဖြုန်းခဲ့တော့ တစ်လလုံး ကျွန်မတို့သားအမိတစ်တွေ ဘာနဲ့သွားစားမလဲ၊ ကလေးတွေအတွက် ကျောင်းစာအုပ်ဖိုးတွေ ဘာနဲ့သွားပေးမလဲ

If you spend like that with what do we earn for our living. With what money I spend for child's exercise books?

ရှင်က ငါရှာတာ ငါဖြုန်းမယ် 'ငါ့မြင်း ငါ့စိုင်းစစ်ကိုင်းရောက်ရောက် ငါ့လှေ ငါ့ထိုး ပဲခူးရောက်ရောက်' ဆိုတဲ့သဘောပေါ့လေ၊ ဟုတ်လား တော်ပြီ ရှင်လိုလူမျိုးနဲ့မပေါင်းဘူး

Your behaviour is just like I ride my horse up to Sagaing and I row my boat up to Bago.

အဲဒီလိုနဲ့ လင်မယားကွဲပြီး ကလေးတွေမှာ မိတကွဲ ဖတကွဲနဲ့ ဒုက္ခရောက်ရတော့တယ်။

In this way, they divorced and children were in trouble.

ငါမွေးတဲ့ပျောက် ငါ့ပြန်ခြောက်
I am threatened by my own monkey

မွေးထားတဲ့ပျောက်ကလေးက အရွယ်ရောက်ကာ အကောင်ကြီးထွားလာတဲ့အခါ သခင်ဖြစ်သူကိုပင် ကုတ်မလိုလို ကိုက်မလိုလို ပြန်လည်ခြိမ်းခြောက်သည့်နယ်။

As if the small monkey grows up and when it becomes bigger, it poses a threat even to its master.

ကိုယ် ကျေးဇူးပြုထားသူက အဆင် လည်းပြေလာရော ကိုယ့်ကို ကျေးဇူး ကန်ကာ အနိုင်အထက်ပြု ခြိမ်းခြောက် လာတာကို ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါ။
This proverb indicates that a person is nurtured and when he becomes in good condition, he insults his own benefactor.

ဇာတ်မင်းသား ရွှေစိုးချစ်ဟာ သူ့ဆီမှာ တပည့်လာခံတဲ့ ဗိုမင်းဆိုတဲ့ ကောင်လေးကို သဘင်ပညာ လက်ထပ်သင်ပေးလေတယ်။

The dramatic dancer Shwe Po Chit taught his pupil Bo Min how to dance and perform the drama.

ဟောဒီလို ခုန်ပျံ ကခုတ်ယ့်ကွ
Dance and jump like that.

နောက်တော့ ဗိုမင်းဟာ စိန်ဗိုမင်းဆိုတဲ့နာမည်နဲ့ ဇာတ်ထောင် တော့တယ်။ နာမည်လေး အတော်ရလာချိန်မှာ စိန်ဗိုမင်းဟာ သူ့ဆရာ ရွှေစိုးချစ်ဆီ ရောက်လာပြီး ...
Later Bo Min established other dramatic troupe as Sein Bo Min and he became famous. At that time he visited to Po Chit.

ဟဲ ဟဲ ပဲခူးဘုရားပွဲမှာတော့
ကိုချစ်နဲ့ကျွန်တော် ခုံပြိုင်
ကရတော့မယ်ဗျ

In Bago pagoda festival
I and Ko Chit will be
the competitors.

စိန်ပိုမင်းနဲ့
ရွှေဖိုးချစ် ဘယ်သူ့ကို
ပရိသတ် ရိုအသည့်ခိုက်သလဲဆိုတာ
အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့်ပွဲပဲဗျ။ ကျွန်တော်က
တော့ လျှော့မှာမဟုတ်ဘူးနော် ဟဲ ဟဲ

The audiences will decide
who will be more popular
Shwe Po Chit or Sein Bo Min.

ဤ မင်းက ငါ့ကို
ပခုံးချင်းလာယှဉ်ရုံမက
ခြိမ်းခြောက်စကားပါ ပြောရဲ
တယ်ပေါ့ ဟုတ်လား။ 'ငါ့မွေးတဲ့ပျောက်
ငါ့ပြန်ခြောက်' ဆိုတာဒါမျိုးပါလား

Oh! You dare to challenge
me now. You are just
like my own monkey
threatens me.

ငါးကြော်မကြိုက် ကြောင်မိုက်

The foolish cat that does not like fried fish

ကြောင်ဆိုတာ ငါးကြော်ကို အကြိုက်ဆုံးပဲလေ။ ငါးကြော် မကြိုက်တဲ့ကြောင်ဟာ အတော်မိုက်မဲတဲ့ ကြောင်လို့ဆိုရမှာပါ။ အဲဒီလိုပဲ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ နှစ်သက် မက်မောအပ်တဲ့ အရာကို ရယူလက်ခံဖို့ ဖင့်နှေးနေရင် ငါးကြော်မကြိုက်တဲ့ကြောင် မိုက်ရယ်လို့ ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

The cat likes to eat fried fish but if a cat does not like fried fish, this cat is called foolish cat. Just like that, if a person does not like good thing, he is dubbed as the foolish cat that doesn't like fried fish.

ကလျာမိုးဟာ ချောမောလှပပြီး
ဘွဲ့ရ ပညာတတ် မိန်းကလေး
တစ်ဦးပါပဲ။
Kalya Moe was the very
beautiful and educated
young woman.

ဟေ့ကောင် စိုးဝင်း
မင်းရဲ့မိဘတွေက ကလျာစိုး
နဲ့ လက်ထပ်ပေးမလို့ဆို
Hey! Soe Win, your parents
arranging to betroth
you to Kalya Moe.

အေးကွာ
မိဘတွေ သူတို့ဘာသာ
စီစဉ်တာပါ။ လူကြီးချင်းကလည်း
အရင်ကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့ကြတဲ့
စီးပွားဘက်တွေလေ
Yes, my parents arranged
it themselves. Her parents
and my parents are partner
in business.

ဟေ့ကောင် စိုးဝင်း မင်းပြောပုံက
မိဘတွေစီစဉ်လို့ပဲ လက်ခံရတဲ့ပုံမျိုးလား။
ဘာလဲ မင်းက ကလျာစိုးကို သဘော
မကျဘူးလား
Soe Win, you said that your
parents, arranged it. Don't
you like Kalya Moe?

ငါးစာသာမြင် ငါးမျှားချိတ်မမြင်
Seeing only the bait not the hook

ငါးဟာ ငါးစာကို ဟပ်ရန်သာ စိတ်စော
သန်နေပြီး အဲဒီ ငါးစာထဲမှာ မြှုပ်နေတဲ့
ငါးမျှားချိတ်ကို မမြင်တဲ့အတွက် ငါးမျှား
ချိတ်မှာ တန်းလန်းပါကာ အသက်ဆုံးရှုံး
ရပေတယ်။
The fish sees only the bait not
the hook in it. So it is caught in
the hook.

လူဟာလည်း မိမိ ရရှိနိုင်တဲ့ အခွင့်
အရေးရဲ့နောက်မှာရှိတဲ့ အန္တရာယ်ကို
မမြင်ရင် ဘေးဒုက္ခတွေ့တတ်တယ်လို့
သတိပေးလိုတဲ့အခါ အသုံးပြုတတ်တဲ့
စကားပုံပါပဲ။
The people too who only the
chance but not see the danger
behind the chance. This proverb
is used only in giving warning
and admonishing.

နွယ်နွယ်ဟာ ပုဂ္ဂလိက အထည်ချုပ်စက်ရုံ
မှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ စက်ချုပ်သမလေး
တစ်ဦးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
Nwe Nwe was the sewer in
private garment factory.

ဟဲ့ နွယ်နွယ်
နယ်စပ်က အထည်ချုပ်
စက်ရုံမှာ လုပ်မလား။ အခု နှင်ရတာထက်
သုံးလေးဆလောက် ရမှာဟ
Nwe Nwe do you want to work
garment factory at the border area.
The pay is more three or four
time than you get now.

အို ဟုတ်လား
Oh! Really?

အေး
နှင်သူငယ်ချင်းတွေထဲက လုပ်
ချင်သူတွေပါခေါ်ခဲ့။ သဘက်ခါ မနက်
ကိုးနာရီ သွားကြမယ်။ ခရီးထွက်ခါနီးမှာ
တစ်ယောက် သုံးသိန်းစီ စရံအဖြစ်ပေးမယ်
If your friends also want to do
there, let's go there tomorrow.
Bring about three lakhs as
a part payment in advance.

မမေ့ တည်းနေတဲ့အိမ်ကို
လာခဲ့ကြ။ ရော့ ဒါ အဲဒီ
အိမ်ရဲ့လိပ်စာကဒီ

Come to the house where
Ma Ma Mu live. That's
the address.

နွယ်နွယ်တို့သူငယ်ချင်းတစ်စုဟာ ချိန်းတဲ့ရက်ချိန်းတဲ့
အချိန်မှာ မျှော်လင့်ချက်ကြီးမားစွာနဲ့ မလှလှမှုဆိုတဲ့
မိန်းမ တည်းခိုနေရာ အိမ်ဆီရောက်သွားကြရာ ...
Nwe Nwe and her friends arrived at the house
where Ma Hla Hla Mu lived with great expectation.

သူမတို့ရောက်ရှိပြီး မကြာမီမှာပဲ ရပ်ကွက်လူကြီးအချို့နဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ရောက်လာကာ မလှလှမှု ကို လူကုန်ကူးမှုနဲ့ ဖမ်းဆီးလိုက်ပါတော့တယ်။

After they had arrived there, the members of police force along with township elders and Ma Hla Hla Mu was caught as the human trafficking.

လှလှမှုဟာ နယ်စပ်မှာ အလုပ်ရမယ် ဆိုပြီး မိန်းကလေးတွေကို မစားရ ဝခမန်းပြောဆို ခေါ်သွားတတ်သူပဲကွဲ့။ နယ်စပ်ရောက်မှ တစ်ဖက်နိုင်ငံက ပွဲစားတွေလက်ထဲ ရောင်းစားတတ်သူပဲ
Ma Hla Hla Mu gave incentives to the young women and at the border area he used to sell them to the foreigners.

အို တော်ပါသေးရဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ငါးစာသာမြင် ငါးမျှားချိတ် မမြင်' မိခွဲပါလား တော်ပါသေးရဲ့ ဘဝပျက်တော့မလို့
Oh! We have been rescued in time for we see only chance not the danger behind it.

ငါးစိမ်းမြင် ငါးကင်ပစ်

Throw away the roasted fish when one sees the raw fish

ငါးစိမ်း လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ကို တွေ့ရတဲ့အခါ စီးဖိုမှာကင်ထားတဲ့ ငါးကင်ကို ဂရုမပြုချင်တော့ဘူး။ အဲဒီလိုပဲ ချစ်ခင်တတ်မက်ဖိတ် အသစ်အဆန်းကို တွေ့မြင်ရတဲ့အခါ မိမိရဲ့ ရှိနှင့်ပြီးသားကို ပစ်ပယ် ဂရုမပြုချင်တော့တဲ့သဘော ခိုင်းနှိုင်း ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

When one see the fresh and raw fish, he ignores the roasting fish at the stove. So when a person sees more attractive woman he ignores his old lover.

ထေဇာအောင်နဲ့ ကေသွယ်တို့ဟာ ချစ်သက်တမ်း သုံးနှစ်ကျော်ခဲ့ပြီ ဖြစ်တဲ့ ချစ်သူနှစ်ဦးပါ။

Tayzar Aung and Kaithwe were lovers for three years.

ဘွဲ့ရပြီးမှ လက်ထပ် ကြမယ်နော် အောင်
Let's marry when we are graduated.

သူတို့ ချစ်သူနှစ်ဦးဟာ ဘွဲ့ရပြီးရင် လက်ထပ်ဖို့ သဘောတူထားကြပေမယ့် တက္ကသိုလ် နောက်ဆုံး နှစ်ရောက်တဲ့အခါမှာပဲ တေဇာအောင်ဟာ ပထမနှစ် ကျောင်းသူအသစ်လေး မေသဇင်နဲ့ တွဲချတ်နေတော့ တယ်။

However they planned to marry when they were graduated, but when they were in final year, Tayzar Aung partnered with young May Thazin from first year.

ချစ်သူရဲ့စွန့်ပယ်ခြင်း ခံရတဲ့ ကေသွယ်ဟာ စိတ်ထိခိုက် ကြေကွဲရသလို ...

When Kaithwe was abandoned, she felt sorry for it.

သူငယ်ချင်းတွေက တေဇာအောင်ကို ဝိုင်းပြီး အပြစ် တင်ကြတော့တယ်။

The friends blamed Taiza Aung.

တေဇာအောင် မင်းက
ကေသွယ်အပေါ် သစ္စာဖောက်
ပြီး မေသင်နဲ့ပဲ တွဲနေတယ်ဆို
Taiza Aung, you are unfaithful
to Kaithwe and now
partner with May Thazin,
aren't you.

မင်းက ငါးစိမ်းမြင် ငါးကင်ပစ်
တယ်ပေါ့ ဟုတ်လား တော်တော်
သစ္စာမဲ့တဲ့ကောင်ပဲ
How unfaithful you are.
You are just like the one
who abandons the roasted
fresh and like raw
fish.

အပြစ်မဲ့တဲ့
မိန်းကလေးအပေါ် သစ္စာမဲ့တဲ့
မင်းကို ငါတို့ရဲ့အပေါင်းအသင်း သူငယ်
ချင်းစာရင်းက ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီသာမှတ်
We will expell you from our list
of friend for you have abandoned
the innocent Kaithwe.

ငါးတကာယိုတဲ့ချေး ပုစွန်ခေါင်းမှာစု

The faeces of all fish accumulate in the head of prawn

ငါးတွေရဲ့မစင်ကို ပုစွန်ဟာ အစာမှတ်ပြီး စားရာက ပုစွန်ရဲ့အစာဟောင်း သို့လှောင်ရာခေါင်းမှာ ငါးရဲ့မစင်တွေ စုပြုံရောက်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ သူတစ်ပါးတွေပြုတဲ့ အပြစ်မှန်သမျှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့အပေါ်မှာပဲ ပုံကျ နေတဲ့အခါ ဒီစကားပုံကို အသုံးပြုလေ့ရှိပါတယ်။

The prawn thinks that the faeces of fish is its foods and eat it. So the faeces of fish accumulates in the head of a prawn. So the faults of other rest on one man. This proverb is used in this case.

ဦးဘမှန်တို့စက်ရုံကို စစ်ဆေးရေး ဝင်မယ်လို့ သတင်းရတဲ့အတွက် ဂိုဒေါင်မှူးအသစ်ဖြစ်သူ ဦးဘမှန် ဟာ ဂိုဒေါင်ထဲက ပစ္စည်းတွေကို စာရင်းနဲ့ တိုက်စစ်နေရတယ်။

There was a rumour that U Ba Hman's factory was underwent examination. So U Ba Hman checked the articles in his warehouse.

ဟာ ပစ္စည်းတွေ
အတော်လျော့နေပါလား
Huh! The commodities
are decreasing.

လျော့မှာပေါ့
ဆရာရဲ့၊ စက်ရုံပြောင်းသွားတဲ့
ဆရာရှေ့က ဂိုဒေါင်ပျိုးနှစ်ယောက်က
စိတ်ကြိုက် သမသွားကြတယ်လေ
It was because the two supervisors
before you have taken
those articles.

ဒါကြောင့် သူတို့ရဲ့မိန်းမတွေ
ရွှေတွဲလဲ ငွေတွဲလဲ ဖြစ်
ကုန်ကြတာပေါ့
So their wives can wear
lots of jewelries.

ဟာ ဒါဆို သူတို့စာရင်း
လိမ်ပြသွားတာတွေကို
ငါက တာဝန်ယူ ရှင်းရ
တော့မယ်ပေါ့

Huh! If so, I am responsible
for their false list.

ဒါကတော့ ဆရာရယ်
လုပ်ငန်းသဘာဝအရ ဆရာ တာဝန်ယူထား
ရတဲ့အချိန်မှာစစ်ဆေးရေးဝင်ရင် ဆရာပဲ
ရှင်းရတော့မှာပေါ့

Accordingly, you are responsible
to clear the problem.

ကောင်းကွာ
ရွှေ့ကလူတွေ အလွဲသုံးစား
လုပ်ခဲ့သမျှ ခုတော့ ငါ့တာဝန်ဖြစ်ပြီ
'ငါးတကာ ယိုတဲ့ချေး ပုစွန်ခေါင်းမှာစု'
ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့။ တောက် သေသာ
သေလိုက်ချင်ပါရဲ့ကွာ

Now, all of their false documents
are on my shoulder now. It is
just like all the faeces of fish
stored in the head of
a prawn.

ငါးပိဖုတ်သော်မျှ ဆရာမပြ နည်းမကျ

Without an instructor, even roasting the pickled fish will not be systematic

ဘယ်ပညာရပ်မဆို ကျွမ်းကျင်တတ်သိတဲ့ ဆရာက သေချာသင်ပြမှသာ သင်ယူသူမှာ အမှန်တကယ် တတ်မြောက်လေ့ရှိစမြဲပါ။ ငါးပိ ဖုတ်ရင်တောင်မှ ဖုတ်တတ်သူဆီက လေ့လာသင်ယူခြင်းမရှိဘဲ ဖုတ်ရင် ငါးပိဖုတ်ရဲ့အပြင်ဘက်ပိုင်းကသာ ကျက်ပြီး အတွင်းပိုင်းက မကျက်တာမျိုး ကြုံရတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်ပညာရပ်မှာမဆို ဆရာဆီမှ သင်ယူဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ သတိပေး ပြောဆိုတဲ့အခါ သုံးတဲ့စကားပုံပါ။

Every work can't be done without an instructor. Even a method of roasting the pickle fish must be done systematically. So in any learning, the instructor is needed to be done systematically.

ငါးပိစိမ်းစားကို လုံးပြီး ဖုတ်တော့ အတွင်းက မကျက်ဘူး သေရော
When I roll and roast the pickled fish, it doesn't cook in centre.

မောင်ရှိုန်းဟာ လက်သမားဆရာ ဦးချစ်ရဲ့ နောက်လိုက်တပည့်အဖြစ် လုပ်ကိုင်လာတာ သုံးနှစ်သုံးမိုး ရှိပါပြီ။
Maung Shein was the pupil of carpenter U Chit for three years.

ဒါပေမဲ့ မောင်ရွှန်းဟာ လှူဖြတ် ရေဘော်ထိုး ဆောက်ထွင်း စတဲ့ လက်သမား လူကြမ်းအလုပ် တွေသာ လုပ်လေ့ရှိပြီး ...

Maung Shein worked as basic carpentry as chiselling, cutting and boring.

ဆရာဦးချစ်ဆီက အိမ်တစ်လုံးဆောက် လုပ်နိုင်တဲ့ အတတ်ကို သင်ယူလေ့လာ ခြင်း မရှိဘူး။

But he did not learn from U Chit how to build a house successfully.

တွက်တာ ချက်တာ တွေ ပျင်းတယ်

I am tired to calculating the measurement.

ဆရာဦးချစ် ကွယ်လွန်သွားပြီးတဲ့နောက် လူတစ်ဦးက မောင်ရွှန်းကို အိမ်တစ်လုံး ဆောက်ဖို့ အလုပ်လာအပ်ရာ ...

When carpenter U Chit died a man came to Maung Shein to build a house.

ဆရာချစ်ရဲ့လက်ရာ ကြိုက်တယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားက ဆရာချစ်ရဲ့တပည့် ရင်းဆိုတော့ ဆရာချစ်ရဲ့လက်ရာကို ဝိုင်းမယ်ထင်တယ်ဗျာ

I like U Chit's workmanship. As you are the pupil of U Chit, you will be able to build as U Chit.

မောင်ရွှန်းကလည်း သူ့ဆရာ ဦးချစ် အိမ်ဆောက်တာ မြင်ဖူးနေကျဆိုတော့ သူ့ဆောက်ရင်လည်း ဖြစ်မှာပဲလို့ထင်ပြီး လက်သမားအဖွဲ့ကို ဦးဆောင် ဆောက်လုပ်တော့ရာ ...

Maung Shein also thought that he had seen his master carpenter U Chit's work, he could do it and led the team of workers and built a house.

အိမ်လည်း ဆောက်ပြီးသွားရော ...
When the house has been built

ဟာ ခင်ဗျားဆောက်တဲ့ အိမ်ကြီးက စောင်းနေပါလားဗျာ ဆရာရွှန်းရဲ့။
Huh! The house you build is slanting to one side. Master Shein.

ဟုတ်ပါ့ဗျာ၊ စရွေးလည်း မကိုက်ဘူး။
Yes, it is not fit exactly.

အင်း ဆရာချစ်ဆီကနေ အိမ်တစ်လုံးဆောက်တဲ့ပညာကို သေချာမသင်ယူခဲ့တော့ အခုခက်ပြီ၊ ဒါကြောင့် 'ငါးပိစုတ်သော်မျှဆရာမပြ နည်းမကျ' လို့ဆိုကြတာကိုး
Em! I haven't learnt how to build a house from my mentor U Chit. So there is a saying that without an instructor, even the roasting of pickled fish is not systematic.

ငါးပွက်ရာ ငါးစာချ

Drop a bait where the fish pops from the water

ငါးများသူတွေဟာ ငါးပွက်တဲ့နေရာကိုပဲ ရွေးပြီး ငါးစာချကာ များတတ်သလို စီးပွားရေး လုပ်ငန်းလုပ်သူတွေဟာ မိမိအတွက် အကျိုးရှိမယ်လို့ထင်တဲ့ နေရာတွေကိုသာ ရွေးချယ်ကာ လုပ်ငန်းလုပ်လေ့ရှိကြောင်း ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါပဲ။

The fisherman used to drop baits on a place where the fish pops out at the surface of water. Similarly, the business people used to invest the customer marks the business as popular.

ကိုကိုက်ဟာ လူသွားလူလာနည်းပါးတဲ့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဖွင့်လှစ်ရောင်းချရာ ...

Ko Paik opened a tea-shop at a place where the people were scarce.

အဲဒီ လမ်းဆုံတစ်ခုကိုမှာ အခြားလက်ဖက်ရည်ဆိုင် စားသောက်ဆိုင်တွေ မရှိလေတော့ ကိုကိုက်ရဲ့ဆိုင်ဟာ အထိုက်အလျောက် ရောင်းရတယ်။

At the junction, as there was no other tea-shops so could serve moderately.

မကြာပါဘူး ကိုပိုက်ရဲ့ဆိုင်နားမှာ ကွမ်းယာဆိုင်နဲ့ သတင်းစာဂျာနယ် အရောင်းဆိုင်တို့ ဖွင့်လာကြတယ်။

Later, there were betel-leave shop and books and journal stalls were opened.

အဲဒီလမ်းဆုံမှာ အငှားကားသမားတွေနဲ့ ဆိုက်ကားသမားတွေပါ ဂိတ်ထိုးလာတော့ လူသူ တော်တော်စည်ကားလာတော့တယ်။ နောက် စတိုးဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်ပါ ဖွင့်လာတော့ အတော်ကို လူစည်ကားလာတာပေါ့။

Then there were terminal of rickshaws and hired taxi. Then the general store opened there and so many people and customers congregated.

အဲဒီလို လူစည်ကားလာတယ်ဆိုရင်ပဲ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် မုန့်ဟင်းခါးဆိုင် ခေါက်ဆွဲကြော်ဆိုင်တွေဟာ တစ်ဆိုင်ပြီးတစ်ဆိုင် ဖွင့်လာကြတော့တယ်။

Then other tea-shops were opened. Also there went mohinga, and noodle shops were opened too.

အင်း အစကတော့
 ဒီနေရာမှာ စီးပွားရှာရမှန်း
 ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး။ ငါ လက်ဖက်ရည်
 ဆိုင် စဖွင့်ပြီး လူစည်လာမှ အခြားဆိုင်တွေ
 အလျှိုအလျှို ပေါ်လာကြတာ

Em! At first they did not know
 to open the shop, when I open
 my tea-shop there emerged
 so many shops.

စီးပွားရေး
 လုပ်သူတွေဟာ ကိုယ့်
 ဘာသာ ဈေးကွက်အသစ်ရှာဖွေ
 ကြဆလုပ်ကိုင်ဖို့ စိတ်မကူးကြဘူး
 'ငါးပွက်ရာ ငါးစာချ' ဖို့ပဲ တတ်တယ်

The business people did not
 find their market and now
 they drop baits where the
 fish pops up.

ငါးဖယ်က အရိုးများတယ်ပြောရသေး

Nga Phei blames other fish as bony ones

ငါးဖယ်ဟာ မူလကတည်းက အရိုးများတဲ့ငါးပါ။ အဲဒီလို အရိုးများတဲ့ငါးဖယ်က ဒီပြင် ငါးတွေကို အရိုးများတယ်လို့ ကဲ့ရဲ့ရင် သရော်စရာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ မိမိကိုယ်တိုင် အပြစ်အနာအဆာများစွာ ရှိသူက သူတစ်ပါးကို အပြစ်ရှိတယ်၊ ချို့ယွင်းချက်ရှိတယ်လို့ ကဲ့ရဲ့တာဟာ သရော်လှောင်ပြောင်စရာဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါပဲ။

Among the fish species, nga phei is the bony fish. The nga phei mocked at and blames the other fish as bony ones. So the faulty person mocks at and blame the others as faulty.

မောင်စိုးဟာ အရှုပ်ဆိုးသူ လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။
Maung Soe was an ugly young man.

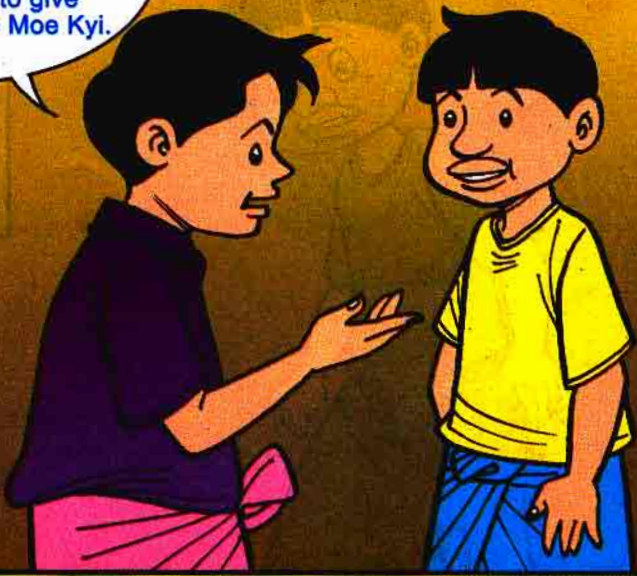
မောင်စိုးတို့ရပ်ကွက်က တန်ဆောင်တိုင်
ပီးထွန်းပွဲတော်မှာ အရပ်ပြဇာတ်တွေ
တင်ဆက် ကပြဖို့ စီစဉ်ကြရာ မောင်စိုးကို
မင်းသားရဲ့ သူငယ်ချင်းနေရာမှာ ကပြဖို့
ဦးတိုကြည်က ဇာတ်တိုက်ပေးပါတော့တယ်။

In the quarter of Maung Soe, there
had a Tazaungdaing light festival
and they arranged to show a public
performance. U Bo Kyi rehearsed
them to act Maung Soe as the friend
of a main actor.

မောင်စိုး မင်းက မင်းသားရဲ့
သူငယ်ချင်းအဖြစ် သရုပ်ဆောင်
ရမယ်
Maung Soe, you must
act as the friend of
main actor.

ပြီးတော့ စိုးမိုးကြည်ကို
စာပေးတဲ့အခန်း သရုပ်
ဆောင်ရမယ်
Then perform to give
love letter to Soe Moe Kyi.

ဟာများ
ကိုဘိုကြည်ကလည်း
စိုးစိုးကြည်က လှမှမလှဘဲနဲ့
ဒီလောက် အရှုပ်ဆိုးတဲ့ဟာ ခပ်ချော
ချော ကောင်မလေးနဲ့ဆိုတော်သေး
Huh! Ko Bo Kyi, Soe Moe Kyi
is not a beautiful girl. Place
a beautiful girl instead
of her.

အောင်မာ မောင်စိုး မင်းလို
သွားခေါ် စွေစောင်းကများ
စိုးစိုးကြည်ကို အရှုပ်ဆိုး
သလေး ဘာလေးနဲ့
Oh! The ugly man like
you blames Soe Moe Kyi
as an ugly girl.

ဟုတ်ပကွာ စိုးစိုးကြည်က
ရွက်ကြမ်းရေကျိုလောက်တော့
ရှိပါတယ်၊ မင်းလောက်တော့ ရှုပ်မဆိုး
ပါဘူး မောင်စိုးရဲ့၊ 'ငါးဖယ်က
အမိုးများတယ်' ပြောရသေး
Soe Moe Kyi is fair not ugly
as you. You are just like the
nga Phei blames the other
fishes as bony ones.

ငါးမရ ရေချိုးပြန်

If you don't get fish, take a bath and go home

စမ်းချောင်း အင်းအိုင်တို့မှာ ငါးသွားများတဲ့အခါ ငါးမရပါက အချည်းနှီးမဖြစ်အောင် ရေဆင်းချိုးပြီးမှ ပြန်ခဲ့သလို အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုခု လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တဲ့အခါ ရည်မှန်းသလောက် အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ရင် တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု အကျိုးအမြတ် ရရှိအောင် ပြုလုပ်တတ်တဲ့ သဘောကို ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

When a person catches fish in the stream or lake and if he does not get fish, not to be fruitless, take a bath and return home. If someone do a work and it does not get satisfaction, do something to be effective.

မောင်ဘစ်တို့အရပ်ဒေသမှာ မျှစ်တွေ ဈေးကောင်းရနေတဲ့အတွက် မောင်ဘစ် ဟာ သူငယ်ချင်းမြအောင်နဲ့အတူ မျှစ်ချိုးဖို့ ငါးတောဘက် ထွက်ခဲ့ကြတယ်။

In the township where Maung Ba Si lived, there were plenty of bamboo shoot and it fetched good price. So Maung Ba Si called on his friend Mya Aung and went to bamboo grove to pick up the bamboo shoot.

ဝါးတောထဲလည်း ရောက်ရော
 When they had been in the bamboo grove.

ဟာ မျှစ်တွေ သူများ
 ချိုးသွားပြီကွ
 All the bamboo shoots
 have been plucked.

တောက် ကိုယ့်ထက်
 လက်ဦးသူက ရှိသေး
 Tok! They have plucked
 them before us.

ဝါးတော တစ်တောလုံးမှာ မျှစ်ကို
 ရှာမရကြတော့ဘူး။
 They could not find a single
 bamboo shoot in the
 bamboo grove.

ဒီနေ့တော့
နေ့တွက်မကိုက်တော့ဘူး
ဘဏီး၊ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ
Ba Si we don't get any
shoot today.

မျှစ်မရရင် မှိုနှုတ်ပြီး ပြန်ကြမယ်
ကွာ လာ ဟိုဘက်က တောမှာ
မှိုကျင်းတွေ ရှိတယ်
If we don't get the bamboo
shoot, let's pick the mushroom.
There are mushroom
over there.

ဟုတ်တယ်
'ငါးမရ ရေချိုးပြန်' ဆိုတာ
လို မျှစ်မရပေမယ့် ဟင်းစားရဖို့
မှိုတော့ နှုတ်သွားကြမယ်ဟေ့
Yes, just like the proverb
if you don't get the fish,
take a bath and return. Let's
gather the mushrooms.

ငါးမျှားသူကို တီတူးရာကမြင်

The earthworm digger sees the fisherman

ငါးမျှားနေသူကို တီတူးသူက လှမ်းမြင်သလို မိမိကိုယ်တိုင်က အပြစ်ကျူးလွန်နေပါလျက် သူတစ်ပါးကို အပြစ်ကျူးလွန်သူလို့ စွပ်စွဲပုတ်ခတ်တတ်သူတွေကို ပုံခိုင်းနှိုင်းကာ သရော်လှောင်ပြောင်ရာမှာ အသုံးပြုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါ။

As if the earthworm digger sees the fisherman, a person who makes fault see the other doing other fault. This proverb is used such a case.

ကျောင်းဆရာလေး ကိုချမ်းမြေ့ဟာ စာသင်ခန်းထဲမှာ တပည့်တွေကို ဆူပူကြိမ်းမောင်းနေတယ်။

The teacher Ko Chan Myae scooped his pupil in the class.

သာထူးဆိုတဲ့ကောင် ဒီနေ့လည်း ကျောင်းမလာပြန်ဘူး၊ စာမေးပွဲနီးပါတယ်ဆိုမှ ကျောင်းသားတွေ ဘာဖြစ်လို့ ခဏခဏကျောင်းပျက်နေကြသလဲ မသိဘူး တော်တော်ခက်ပါလား

The boy Thar Htoo doesn't attend the school today again. The examination is drawing near. I don't know why he is absent.

သာထူးက နေမကောင်းလို့
မလာတာလို့ ပြောပါတယ်ဆရာ

Thar Htoo is absent because
he is ill now, teacher.

မဟုတ်ဘူး ဆရာ အဲဒီကောင်
မနေ့ နေ့လယ်က စန္ဒာမြိုင်ရုပ်ရှင်ရုံ
မှာ ကျောင်းပြေးပြီး ရုပ်ရှင်လာကြည့်
တာကို ကျွန်တော် တွေ့တယ်ဆရာ

No, yesterday, he enjoyed picture
at the Sanda Myaing cinema
hall. I saw him with my
own eyes.

မင်းက ဘယ်နေရာကနေ
ဘယ်လိုတွေ့တာတုန်း
ချစ်ဦး

Where did you see
him, Chit Oo?

ကျွန်တော် ဂိမ်းဆိုင်ထဲမှာ
ဂိမ်းနှိုက်နေရင်း လှမ်းတွေ့
လိုက်တာပါ ဆရာ

I saw him when I
play the game.

သြ ဒါဆို
 မင်းလည်း မနေ့တုန်းက
 ခေါင်းကိုက်လို့ပါဆိုပြီး ခွင့်လိပ်တိုင်ခဲ့
 တာပေါ့ ဟုတ်လား၊ လက်စသတ်တော့
 မင်းပါကျောင်းပြေးပြီး ဂိမ်းသွားနိုင်နေတယ်ပေါ့
 ဟုတ်လား

Oh! If so, you asked the leave
 for you suffer headache. You
 also play truant and tell
 a lie.

ဟွန်း 'ငါးဖျားသူကို
 တီတူးရာကမြင်' ဆိုတာလို
 ဖြစ်နေပြီလားမင်းကို
 ဒဏ်ပေးမယ်
 You are just like the
 earthworm digger sees
 the fisherman. I'll
 punish you.

Hal Hal Hal

ငါးရိုးမျက် လက်တို

As the bone of fish pierces the throat,
the finger is too short

လက်ချောင်းတိုနေတဲ့သူဟာ အာခံတွင်းမှာ ရူးနေတဲ့ ငါးရိုးကို
နှိုက်ထုတ်ကော်ထုတ်မရ ဖြစ်နေသလို ...

The man with short finger cannot get out the fish
bone that pierces his throat.

မိမိမှာ အရည်အချင်းနည်းပါးပြီး
ချို့ယွင်းချက်ရှိနေရတဲ့ကြားထဲ
အခက်အခဲ ပြဿနာနဲ့ကြုံလာတော့
မဖြေရှင်းနိုင်ဖြစ်ရပုံကို ခိုင်းနှိုင်း
ပြောဆိုရာမှာ သုံးတဲ့ စကားပုံပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

With a person has less
quality and at that time
when he faces the problem
it will be too difficult for him
to solve.

ကုမ္ပဏီပိုင်မြေမှာ ကျူးကျော်နေထိုင်ဆောင်
နေကြတဲ့ ဒေါ်ဒေါင်းစိန်တို့ကို ကုမ္ပဏီက
ငှားထားတဲ့ ရွှေနေက သတ်ပေးစကား
လာပြောတယ်။

The company hired a lawyer to
expell Daw Daung Sein who live
illegally live in the land owned
by company.

ခင်ဗျားတို့ရဲ့
တဲက ကျုပ်ရဲ့အမှုသည်
ကြယ်ပျံ့ကုမ္ပဏီက ပိုင်တဲ့နေရာမျှ
အဲဒါကြောင့် ခုနစ်ရက်အတွင်း
ဒီနေရာက ဖယ်ရှားပေးပါ

The house you live in is the
land owned by Kyai Pyan company.
So move away from here
within seven days.

ခက်တာပဲရှင်
ကျွန်မတို့မိသားစု
တောရွာကနေ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ
ရှာရင်း ဒီမြို့ကြီးရောက်လာတာပါ
နေရာမရှိလို့ ဒီမှာတဲထိုးပြီးနေတာပါရှင်

It is very difficulty for us.
We move here from rural
area. As we have no place
to live we set up a hut
and live in it.

အဲဒါဆို ခင်ဗျားတို့နေတဲ့ မြေကွက်ကို ပေါက်ဈေးရဲ့ တစ်ဝက်ပဲပေး ကုမ္ပဏီက ရောင်းမယ်တဲ့၊ မဝယ်နိုင်ရင်တော့ ပြောင်းရမယ်နော်

The company sell you with the half of current price. If you can't afford it you must move from here.

အို ခက်ပါလား ကုမ္ပဏီက ကမ်းလှမ်းတဲ့ဈေးက သင့်ပါတယ်ရှင်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့မှာ အဲဒီလောက်ကို မဝယ်နိုင်ပါဘူး

The price what the company fixed is reasonable, but as for us we have no money to buy it at all.

ခုမှ ကျွန်မတို့မှာ နေရာလည်းမရှိ တန်ရာတန်ကြေး ပေးပြီးလည်း မြေမဝယ်နိုင်နဲ့ 'ငါးရိုးပျက် လက်တို' ဆိုတာလို ဖြစ်နေပါပြီရှင်

Now we are in the state of when the fish-bone pierces, as my hand is short and hard to get it out.

ဒီတော့ ရှေ့နေကြီးလည်း ခေါင်းကုတ်လို့သာ နေရတော့တယ်။

So the lawyer scratched his head merely.

ငိုချင်လျက် လက်တို့

Happen to touch her while she is about to weep

နဂိုကမှ ငိုချင်လို့ အကြောင်းရှာနေတဲ့ကလေးကို လက်နဲ့သွားတို့မိလိုက်တယ် ဆိုရင်ပဲ အဲဒီကလေးဟာ ငိုစရာအကြောင်းရှာတွေ့သွားပြီး ငိုတော့တာပါပဲ။ အဲဒီအတိုင်း အခွင့်အရေးစောင့်နေသူကို အခွင့်အရေးပေးမိရင် အဲဒီလူဟာ ရတဲ့အခွင့်အရေးကို မလွှတ်တမ်းယူတော့တာပါပဲ။

When a child is about to weep and waiting for the reason enough to weep. When this child is touched merely with a tip of finger and the child starts to weep. When a person is waiting for a chance and as soon as the chance appears he grab it.

ချိုမာဟာ ရွာဘုရားပွဲမှာ ပွဲဝင်တဲ့ မိကျောင်းစိန်ဇာတ်ကို တအား ကြည့်ချင်ပေမယ့် မအေလုပ်သူက ပွဲကြည့်ခွင့် မပေးဘူး။

Cho Mar wanted to enjoy to public performance of Mikyaung Sein dramatic troupe. But her mother did not allow her.

အလကား အိပ်ရေးပျက်တယ် ပြီးတော့ ညည်းကို စိတ်မချဘူး။ ဘယ်ပွဲမှမသွားနဲ့
It will deprive your sleep and I can't let you to enjoy it.

အမေကလည်း မထားစိန်
တို့ပါ ပါတယ် အမေရယ်
Mother, I'll go there along
with Ma Htar Sein.

အေး အဲဒီတစ်ခုလပ်မတွေ့နဲ့မို့
ပိုပြီး စိတ်မချတဲ့ဟာ သိလား
I don't agree to go with such
a divorce woman.

သားအမိနှစ်ယောက် စကားအခြေအတင်ဖြစ်နေတုန်း၊
ဘွားအေ ဒေါ်ဌေးကြွယ် ရောက်လာတယ်။
While mother and daughter were in dispute,
her grandmother arrived.

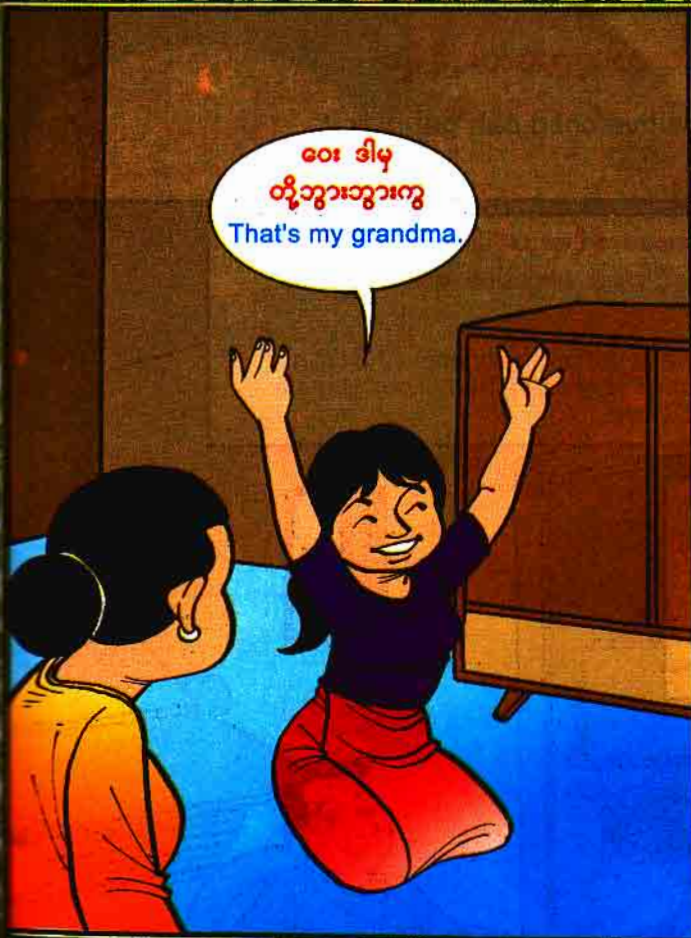
ဟဲ့ ဆိုင်းသံ
ဗုံသံတွေကြားရ
ပါလား။ ငါတို့ရွာ ဘုရားပွဲမှာ
ဇာတ်များ ဝင်နေသလားဟဲ့
I hear the sound of music.
Is there any festival in
our vilalge.

ဝင်နေတယ် အဘွား
မိကျောင်းစိန်ဇာတ်
Yes, grandma, it is
Mikyaung Sein's
troupe.

ဟယ် ဟုတ်လား
မိကျောင်းစိန်က မိကျောင်းဝင်စားပြီး
မင်းသားဖြစ်လာတာတဲ့။ ကနေရင်းသူ့ကို
ရေနှံ့ပက်ပက်ပေးရတယ်ဆိုပဲ ရွာဘုရားပွဲမှာ
အဲဒီဇာတ်ဝင်တုန်း သွားကြည့်ဦးမှ
ငါ့မြေးကို ငါနဲ့ထည့်လိုက်စမ်းထွားစိန်
Hm! Mikyaung Sein is famous. He is the
incarnation of a crocodile. Water must
be splashed while he is dancing.
Let my granddaughter
accompany me.

ဝေး ဒါမှ
တို့ဘွားဘွားကွ
That's my grandma.

အမေမြွေက
အဲဒီဇာတ် သွားကြည့်
ချင်လို့ ဆတ်စလူးကိုခါနေတာ၊
ခုတော့ 'ငိုချင်လျက် လက်တို့'ဖြစ်နေပြီ
Your granddaugher wants
to go there eagerly. Just
like touching to a child
about to weep.

ကဲ မိချိုမာ
လိုက်သွား လိုက်သွား
နင့်ဘွားအေနဲ့လိုက်သွား လမ်းမှာ
ခလုတ်တိုက်နေဦးမယ်၊ ဘွားဘွား
ကို ဂရုစိုက်တွဲသွား
Well, Mi Cho Mar, go there
with your grandma.
Take care of your
grandma.

ဟုတ်ကို
မေမေ ဒီလိုကျ
မေမေက လိမ္မာသာပဲ
ဟီး
Yes, mother, you're
too clever.

ငိုတတ်တဲ့ကလေး နို့စို့ရ

Sensitive child can get milk

ခဏခဏ ငိုတတ်တဲ့ကလေးဟာ ခဏခဏ နို့စို့ရလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ အခွင့်အရေးတောင်းတတ်သူဟာ အခွင့်အရေး မကြာခဏ ရတတ်ကြောင်း ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

The child who is weeping very often get milk very often. Just like this when a person asks for chance very often, he will get what he wants. This proverb refer to this case.

ပြုံးချိုဟာ အလုပ်ရှင် ကိုမျိုးဆီကနေ အခွင့်အရေး မကြာခဏ တောင်းတတ်သူ ဖြစ်တယ်။

Pyone Cho used to ask chances from his boss very often.

ကျွန်တော်နေတဲ့ အခန်းရဲ့ပိုင်ရှင်က အိမ်စပေါ်ငွေ ငါးသောင်းထပ်တောင်းနေပီ ကိုမျိုးရယ် စပေါ်ငွေ ထပ်မတင်နိုင်ရင် အဲဒီအခန်းကနေ ဆင်းရမှာဗျ

Ko Myo, my owner of the room asks fifty thousand kyats in advance. If we can't we will be driven out.

အဲဒီအခန်းက ဆင်းရဲရင်
တော့ ကိုမျိုးရဲ့အိမ်မှာ
လာနေရတော့မှာပဲ
If I get out from this
house, I had to live in
Ko Myo's house.

အမယ်လေး
မောင်မင်းကြီးသားရယ်
ကျုပ်အိမ်မှာတော့ လာမနေလိုက်ပါနဲ့
အိမ်မှာ နှမအပျိုကြီးတွေနဲ့
မဖြစ်ပါဘူး
Don't do like that because
in my house there are
spinster.

ရော့ ရော့ အိမ်စပေါ်ထပ်တင်ဖို့
ငွေ ယူသွားပြီးမှ မောင်ရင်ရဲ့လစာ
ထဲက တဖြည်းဖြည်းဖြတ်ပါမယ်
Take that money, I'll cut
regularly from your
payment.

ပြုံးချို ဝိုက်ဆံတွေ ရသွားတာကို
မနာလိုဖြစ်နေတဲ့ သက်ကိုက
လင်းကျော်ကို ကွယ်ရာမှာ အတင်း
ပြောတော့တယ်။
That Ko, who was jealous
of Pyone Cho and told secretly
to Linn Kyaw about it.

အဲဒီ ပြုံးချိုဆိုတဲ့ကောင်က
အကြောင်းပြချက်အမျိုးမျိုး
ခေါင်းစဉ်အမျိုးမျိုးနဲ့ ကိုမျိုးဆီက ငွေတွေလှည့်ပတ်
တောင်းနေတာကွသ့ကျ ကိုမျိုးကပေးတယ်
ငါတို့ကျ မပေးဘူး
That Pyone Cho, giving so many reason
and asked money from Ko Myo.
Ko Myo doesn't give us like him.

ဟာ' ဝိုက်တတ်တဲ့ကလေး
နို့စို့ရ'တယ်ဆိုတာ အဲဒါပဲ
ကွ အဲဒီကောင်က ဝိုက်တတ်
တာကိုး ဟား ဟား ဟား
It is like weeping child
can get milk. He wept,
so he got money.

ငိုရင်လည်း ရိုးရိုးငိုပါ ဝိန္ဒူပင်ဆွဲမထည့်ပါနဲ့

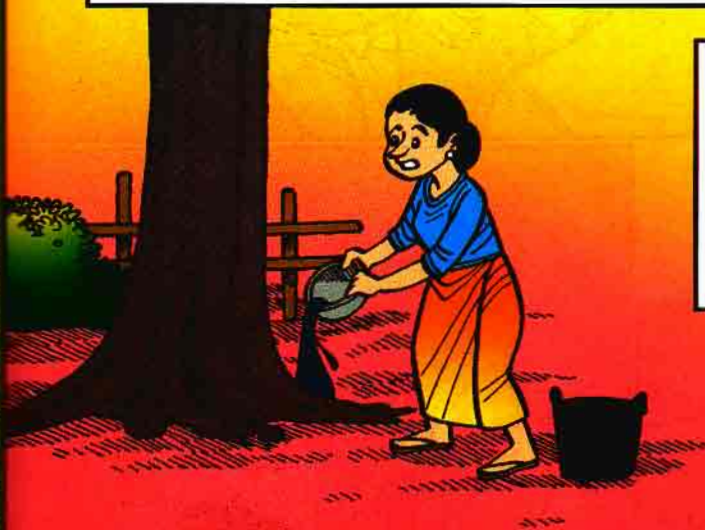
If you want to weep, weep simply, don't concern with jack-fruit tree

မဆီမဆိုင် သူတစ်ပါးရဲ့အပြစ်ကို ဆွဲထည့်ပြောတတ်သူတွေကို သတိပေးသရော်တဲ့ အခါ သုံးလေ့ရှိတဲ့စကားပုံပါပဲ။

That proverb refers to those who drag into his case without any connection with it.

ဒေါ်ဝိုင်းကြည်က သူမရဲ့ကွယ်လွန်သွား ဖြစ်တဲ့ ခင်ပွန်းဖြစ်သူရိုက်ပျိုးခဲ့တဲ့ ငြိဘေးနားက ဝိန္ဒူပင်ကို အင်မတန် မြတ်နိုးသူဖြစ်သည်။

Daw Waing Kyi nurtured the jack-fruit tree which had been planted by her late husband.

ဒေါ်ဝိုင်းကြည်ရဲ့ယောင်းမ မထွေးစိန် မှာ ကလေးသုံးယောက်ရှိပြီး

Ma Waing Kyi's sister-in-law had three children.

တစ်ခြံလုံး ပြောင်းဆန်အောင် ဆော့လှေ့ရှိတဲ့ အဲဒီကလေးတွေဟာ တူတူပုန်းတမ်း ကစားကြရာ ...
Those playful children played hide and seek game.

မထွေးစိန်ရဲ့သားကြီး မောင်မျိုးစိန်ဟာ
ဝိန္နဲပင်ပေါ်တက်ပုန်းရာက ...
Ma Htwe Sein's elder son climbed
up the jack-fruit tree and

ဝိန္နဲပင်ပေါ်က ပြုတ်ကျပြီး သေပါလေရော။
He fell down from the jack-fruit tree
and died.

အဲဒီကတည်းက မထွေးစိန်ဟာ သူ့သားကိုသတိ
ရတိုင်း ပိန္နဲပင်ကိုပါ ကျိန်ဆဲ ငိုယိုလေ့ရှိတော့တယ်။

Since then, whenever Ma Htwe Sein
wept, he cursed on jack-fruit tree.

အိး ဟီး ငါ့သားလေး ပေါက်စိဟာ
ဒီပိန္နဲပင်မရှိဘူးဆိုရင် ခုလို သေမှာမဟုတ်
ဘူး၊ ဒီအသုံးမကျတဲ့ ပိန္နဲပင်ကြောင့်
ငါ့ရဲ့သား သေရတာ ဟင်း ဟင်း ဟီး
If there is no jack-fruit tree,
my son Pauk Si won't die.
Because of this tree,
my son died.

ကြာတော့ သည်းမခံနိုင်တော့ဘဲ ဒေါ်ဝိုင်းကြည်က
ယောင်းမဖြစ်သူကို ပြောရတော့တယ်။

Later, Daw Waing Kyi could not tolerate
it and told her sister-in-law.

ထွေးစိန်ရယ်
ပိန္နဲပင်က သူ့ဘာသာ
နေတာကို နင့်သားက သွားတက်လို့
ပြုတ်ကျတာပါ။ ပိန္နဲပင်ရဲ့အပြစ်
မဟုတ်ပါဘူး ဒါကြောင့် ညည်း
'ငိုရင်လည်း ရိုးရိုးငိုပါပိန္နဲပင်
ဆွဲမထည့်ပါနဲ့' ဟယ်
Htwe Sein, your son climbed
on it. Nothing concern with
jack-fruit tree. So you can
wept simply but don't
drag the jack-fruit
tree.

ငိုအားထက် ရယ်အားသန် Laughter overcomes the weeping

ဆုံးရှုံးနစ်နာပေမယ့် ဖြစ်ရပ်က ကမောက်ကမ နိုင်နေတဲ့အတွက် ရယ်မောလှောင်ပြောင် ဖွယ်ဖြစ်နေတဲ့အခါမျိုးမှာ ဒီစကားပုံကို အသုံးပြုလေ့ရှိပါတယ်။

Although a person faces a failure, his happening is humourous, at that time the laughter overcomes the failure. So this proverb refers to this case.

နေ့တစ်ညမှာတော့ သန်းခေါင်ကျော်တစ်ချက် တီးခန့် အိပ်လို့ကောင်းနေတုန်း အော်ဟစ်သံ တွေကြောင့် ဦးမျိုးဝင်းနဲ့ ဒေါ်တင်ရီတို့ ဇနီး မောင်နှံဟာ အိပ်မောကျနေကြရာက လန့်နိုး သွားကြတယ်။

In one summer night, U Myo Win and Daw Tin Yee woke up due to the alarming loud cry.

ပီးပျို ပီး ပီး
ပီးလောင်နေတယ်
Fire! Catch
a fire!

ငေါ့
ငေါ့
ငေါ့
ငေါ့
Dong!
Dong!

ဟာ ပီးတဲ့ဟာ
Huh! Fire!

ဦးမျိုးဝင်းရော ဒေါ်တင်ရီပါ အိပ်ရာထဲက လှူးလဲထ အိမ်ထဲက ပြေးထွက်ပြီး ...

Both U Myo Win and Daw Tin Yee rushed outside the house.

ရေပုံးကိုယ်စီဆွဲကာ ခြံပြင်လမ်းမပေါ် ထွက်လိုက်ကြတယ်ဆိုရင်ပဲ

They carried pail of water each and went to street.

မီးလန့်တာ မီးလန့်တာ ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူး ဘာမှ မဖြစ်တော့ဘူး

It is fire alarm. No fire at all.

အဲဒီမှာ ဦးမျိုးဝင်းတို့ လင်မယားကို ရပ်ကွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးက ချီးကျူးတယ်။

At that time, the elderly authority praise U Myo Win and his wife.

ဦးမျိုးဝင်းတို့ လင်မယားကတော့ ရပ်ရေးရွာရေးဆို အင်မတန် တက်ကြွတယ်များ အဲ အဲ

U Myo Win and his wife are very active in the affair of the township.

အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး
မျက်လုံး ပြူးသွားတယ်။
The authoritative personnel's
eyes were windened.

ဟာ ဦး
ဦးမျိုးဝင်း ခင်ဗျားက ထဘီကြီး
စောက်ထိုးဝတ်ထားပြီး ဒေါ်တင်ရီက
ခင်ဗျားရဲ့လုံချည်ကြီးဝတ်ထားပါလားဗျ ကော့
မီး မီးဆိုတာနဲ့ ကြုံရာကောက်စွပ်ခဲ့ကြပုံရတယ်
U Myo Win, you wear your
wife's htamee and Daw Tin Yee
wear your sarong. Perhaps
you are in hurry for
the meal.

War! Har! Har!

ဟား ဟား ဟား
ဦးမျိုးဝင်းတို့လင်မယားရဲ့
အဖြစ်က 'ငိုအားထက်
ရယ်အားသန်' ဆိုတာလို
ဖြစ်နေပြီဗျို့ ဟား ဟား ဟား
Your happening is just
like laughter overcomes
the weeping.

ငွေမျောငွေနဲ့လိုက်

When the money is lost regain it with money

လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ရင်း ဆုံးရှုံးသွားတဲ့ငွေကြေး ပြန်ရဖို့အတွက် ငွေထပ်ရင်းပြီး ထပ်မံကြိုးစားလုပ်ကိုင်သင့်ကြောင်း ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

To regain the lost money when doing some business, use money. This proverb is used in this case.

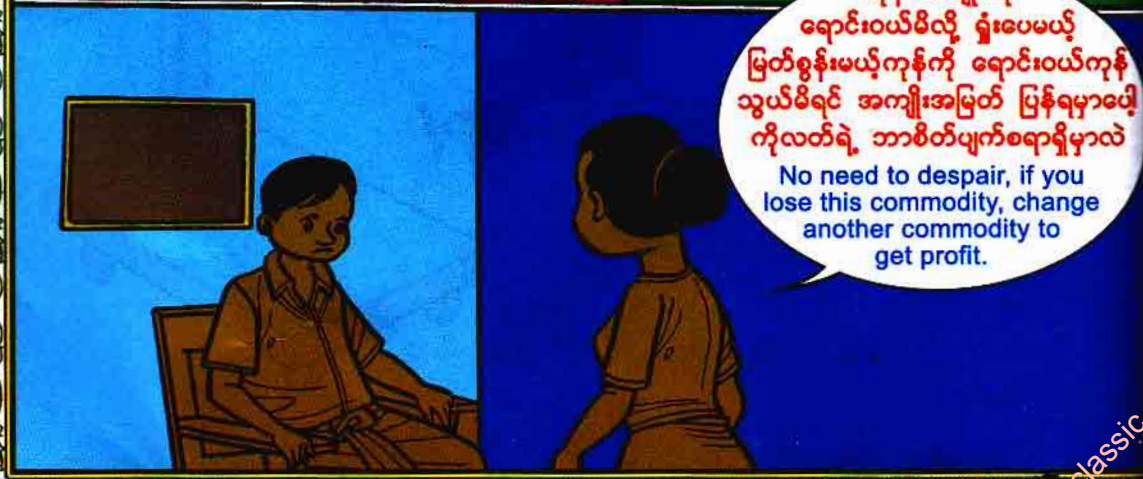
ကိုခင်လတ်ဟာ အညှာကနေ ငရုတ်သီး ခြောက်ကုန်သွားတိုက်ခဲ့ရာ ရန်ကုန်ရောက် လာလို့ ပွဲရုံမှာ ငရုတ်သီးခြောက်တွေ သွင်း တဲ့အခါ ...

Ko Khin Latt bought dry chili and sold it at the depot.

ငရုတ်က ဈေးထိုးကျနေတယ် ရှင်ပြောတဲ့ ဈေးရဲ့ထက်ဝက်လောက်ပဲ ရမယ်

The price of chili is decreasing. I will give you half of the price you demanded.

ခက် ခက်တာက
ကိုလတ်တို့မှာ ငွေအရင်း
နည်းနေပြီ သွယ်ရဲ့
It is difficult for us that
we have only small
capital.

သွယ်ရဲ့
လက်ဝတ်လက်စားတွေ ထုခွဲပြီး
ရင်းရမှာပေါ့ ကိုလတ်ရယ်၊ 'ငွေမျောရင်
ငွေနဲ့လိုက် လှေမျောရင် လှေနဲ့လိုက်'
ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း သွယ်တို့ ဆုံးရှုံး
သွားတဲ့ငွေတွေကို ပြန်ရဖို့အတွက်
ငွေနဲ့ပဲပြန်လိုက်ရမှာပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား
We must invest with my jewelries
if we lose money we must regain
it with the money.

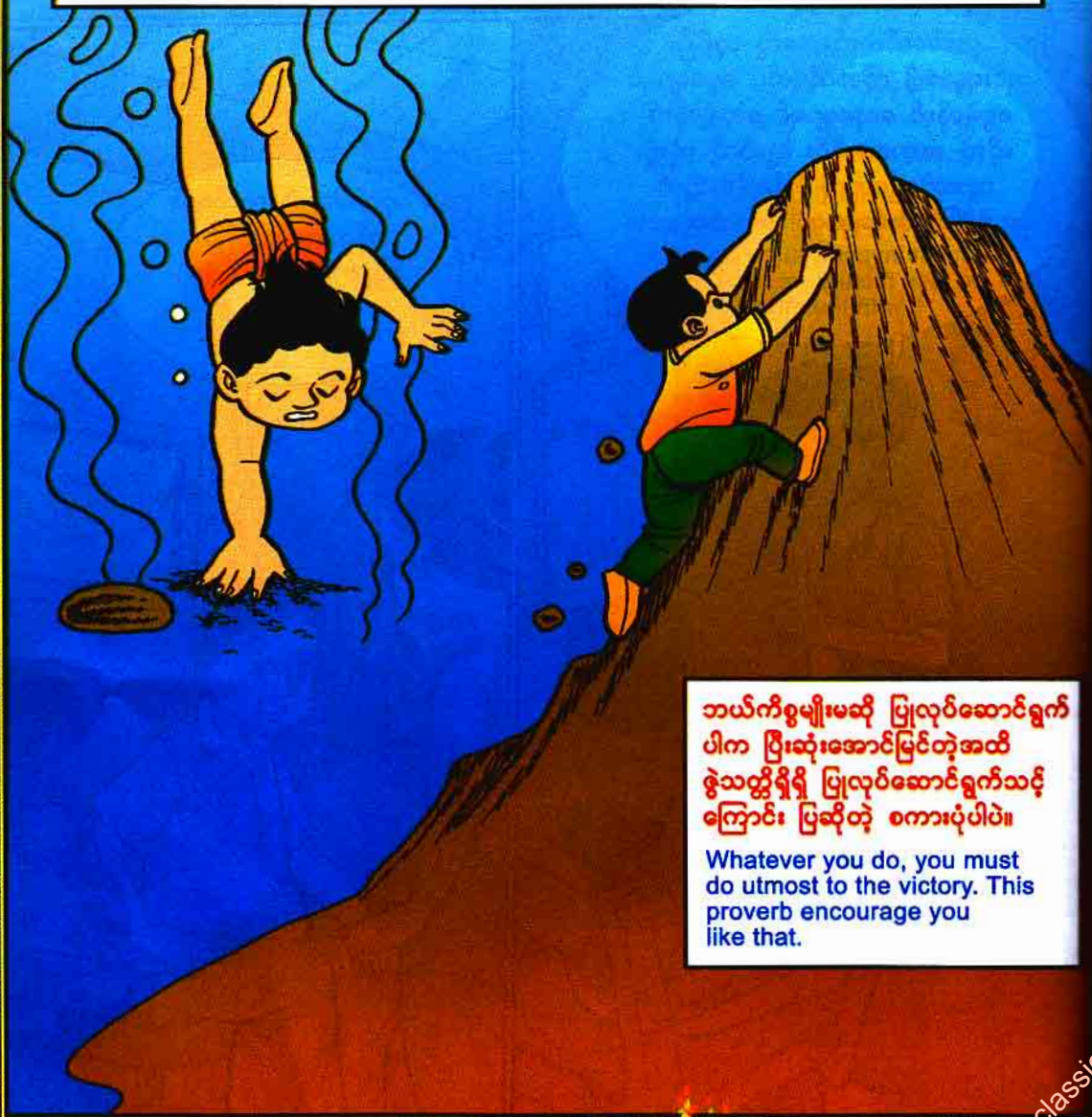
ဟုတ်ပါတယ် သွယ်ရယ်
ကိုလတ်တို့ ပြန်ပြီး
ကြိုးစားကြတာပေါ့နော်
Yes, let's try with
profitable commodity.

၎င်းမိသဲတိုင် တက်နိုင်အဖျားရောက်

You must dive to the bottom and climb up to the top

၎င်းမယ်ဆိုရင်လည်း ရေအောက်ကြမ်းပြင် သဲနန်းတွေအထိရောက်အောင် ၎င်းပြီး တက်မယ်ဆိုရင်လည်း တောင်ထိပ်ဖျားရောက်အောင် တက်သင့်သလို ...

If you dive, you must dive until you touch the sandy bottom. If you climb up, you must be up to the summit.

ဘယ်ကိစ္စမျိုးမဆို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ပါက ပြီးဆုံးအောင်မြင်တဲ့အထိ ဇွဲသတ္တိရှိရှိ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သင့် ကြောင်း ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Whatever you do, you must do utmost to the victory. This proverb encourage you like that.

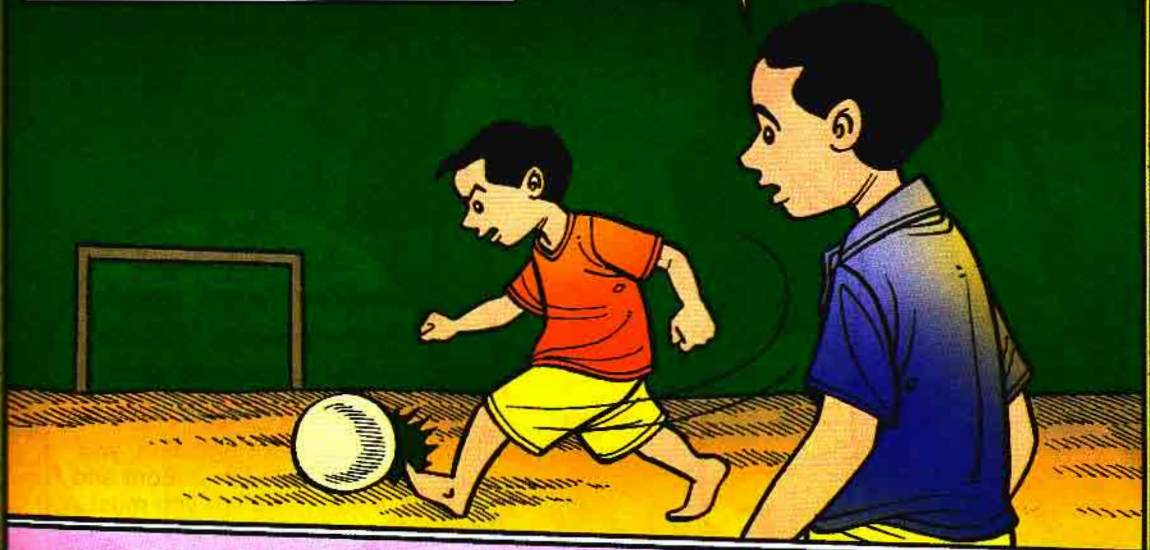

တိုးဝေဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘောလုံး ကန်ရတာကို ဝါသနာ အင်မတန်ပါသူလေး ဖြစ်တယ်။

Toe Wai was fond of playing football since he was a child.

တိုးဝေ မင်းကို ကြည့်လိုက်ရင် ကျောင်းတက်ချိန်ကလွဲလို့ ကျန်အချိန် တိုင်းလိုလို ဘောလုံးကွင်းထဲမှာချည်း ပါလားကွ

Toe Wai you are playing football except the school time.

ဟုတ်တယ် လေးလေး ကျွန်တော်က ဘောလုံးကို သိပ်ဝါသနာပါတာ

Yes, uncle, playing football is my hobby.

တစ်ချိန်ကျရင် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ဆောင် ဘောလုံးအကျော်အမော် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေတာဗျာ I'm trying to become a Myanmar selection in football.

အေး တကယ်ဖြစ်ချင်ရင်
တကယ်လုပ်ပေးတော့ ငိုတူ
Good, if you want, try
hard, my nephew.

ဒါပေမဲ့
ကိုယ့်ရဲ့ရည်မှန်းချက်
ပန်းတိုင်ရောက်အောင် သွားချင်ရင်
ကြိုးစားတဲ့နေရာမှာ 'ငုပ်မိသဲတိုင်
တက်နိုင်အများရောက်' ဆိုတဲ့ ဇွဲ
သတ္တိမျိုးနဲ့ ကြိုးစားဖို့တော့လိုတယ်ကွဲ့။
To fulfill your ambition, you
must dive to the bottom and
if you climb up, you must
be at the top.

ဟုတ်ကဲ့ လေးလေး
ကျွန်တော်ကြိုးစားပါ့မယ်
ခင်ဗျာ
Yes, uncle, I'll try
my best.

ဒီလိုနဲ့ နောက်ထပ်ဆယ်နှစ်အကြာမှာ
တိုးဝေဟာ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ဆောင်နိုင်တဲ့
လက်ရွေးစင် ဘောလုံး အကျော်အမော်
တစ်ဦး ဖြစ်လာတော့တယ်။
So, about ten years later,
Toe Wai becomes the Myanmar
football selection.

ငွေတစ်ပဲနဲ့ ငါးကြင်းခေါင်းကိုင်ချင်

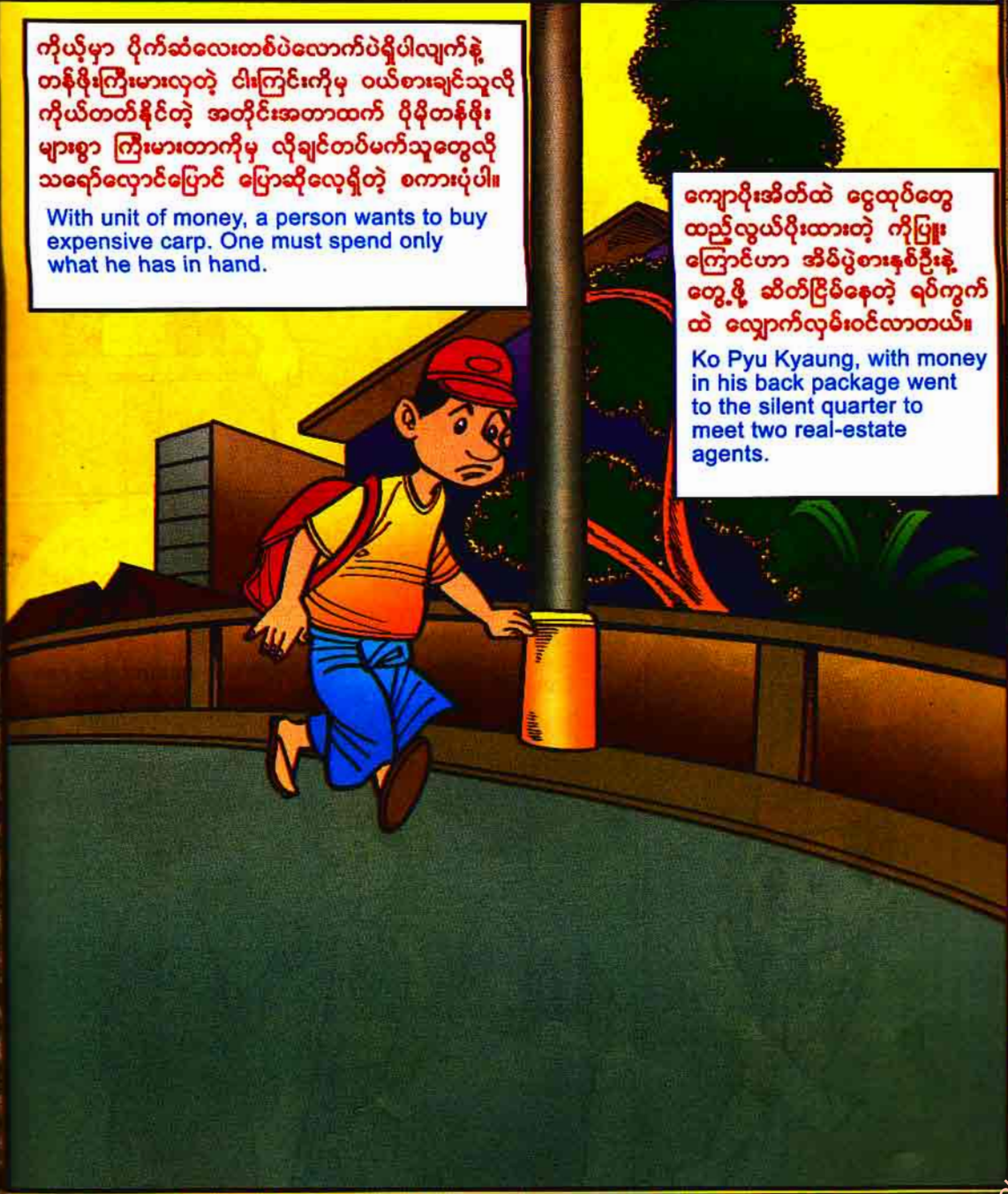
A person wants to a carp with small amount of money

ကိုယ့်မှာ ပိုက်ဆံလေးတစ်ပဲလောက်ပဲရှိပါလျက်နဲ့ တန်ဖိုးကြီးမားလှတဲ့ ငါးကြင်းကိုမှ ဝယ်စားချင်သူလို ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာထက် ပိုမိုတန်ဖိုးများစွာ ကြီးမားတာကိုမှ လိုချင်တစ်မက်သူတွေလို သရော်လှောင်ပြောင် ပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါ။

With unit of money, a person wants to buy expensive carp. One must spend only what he has in hand.

ကျောပိုးအိတ်ထဲ ငွေထုပ်တွေ ထည့်လွယ်ရိုးထားတဲ့ ကိုပြူးကြောင်ဟာ အိမ်ပွဲစားနှစ်ဦးနဲ့ တွေ့ဖို့ ဆိတ်ငြိမ်နေတဲ့ ရပ်ကွက်ထဲ လျှောက်လှမ်းဝင်လာတယ်။

Ko Pyu Kyaung, with money in his back package went to the silent quarter to meet two real-estate agents.

ကြိုက်တယ်ဗျာ
ဒီရပ်ကွက်ထဲက အိမ်တွေကို
ကြိုက်တယ်
I like the houses in this street.

ဒီရပ်ကွက်က
ဆင်ခြေပုံးရပ်ကွက်က လမ်းဆုံပေမယ့်
ဆိတ်ငြိမ်ပြီး သန့်တယ်ဗျာ။ ဒါထက်
ကိုပြုကြောင်က ငွေဘယ်လောက်တတ်နိုင်လို့လဲဗျာ
Though it is outskirts it is peaceful.
By the way, how much can you afford, Ko Pyu Kyaung?

သိန်းနှစ်ရာလောက်
တတ်နိုင်တယ်
I can afford two hundred lakhs.

ဟာဗျာ အဲဒီလောက်ငွေနဲ့
ဒီရပ်ကွက်မျိုးမှာ မရနိုင်ဘူးဗျာ
ဒီရပ်ကွက်မှာက သိန်းထောင်
ကျော်နေတာ
You can't get a house with that amount. Here are over thousand of lakh.

ဟုတ်တယ်
ကိုပြုကြောင် ခင်ဗျား
တတ်နိုင်တဲ့ ငွေလောက်နဲ့ဆို
တံတားဟိုဘက်က ရပ်ကွက်မှာပဲ
ရနိုင်မယ်ဗျာ
With the amount you can afford is only you can buy beyond the bridge.

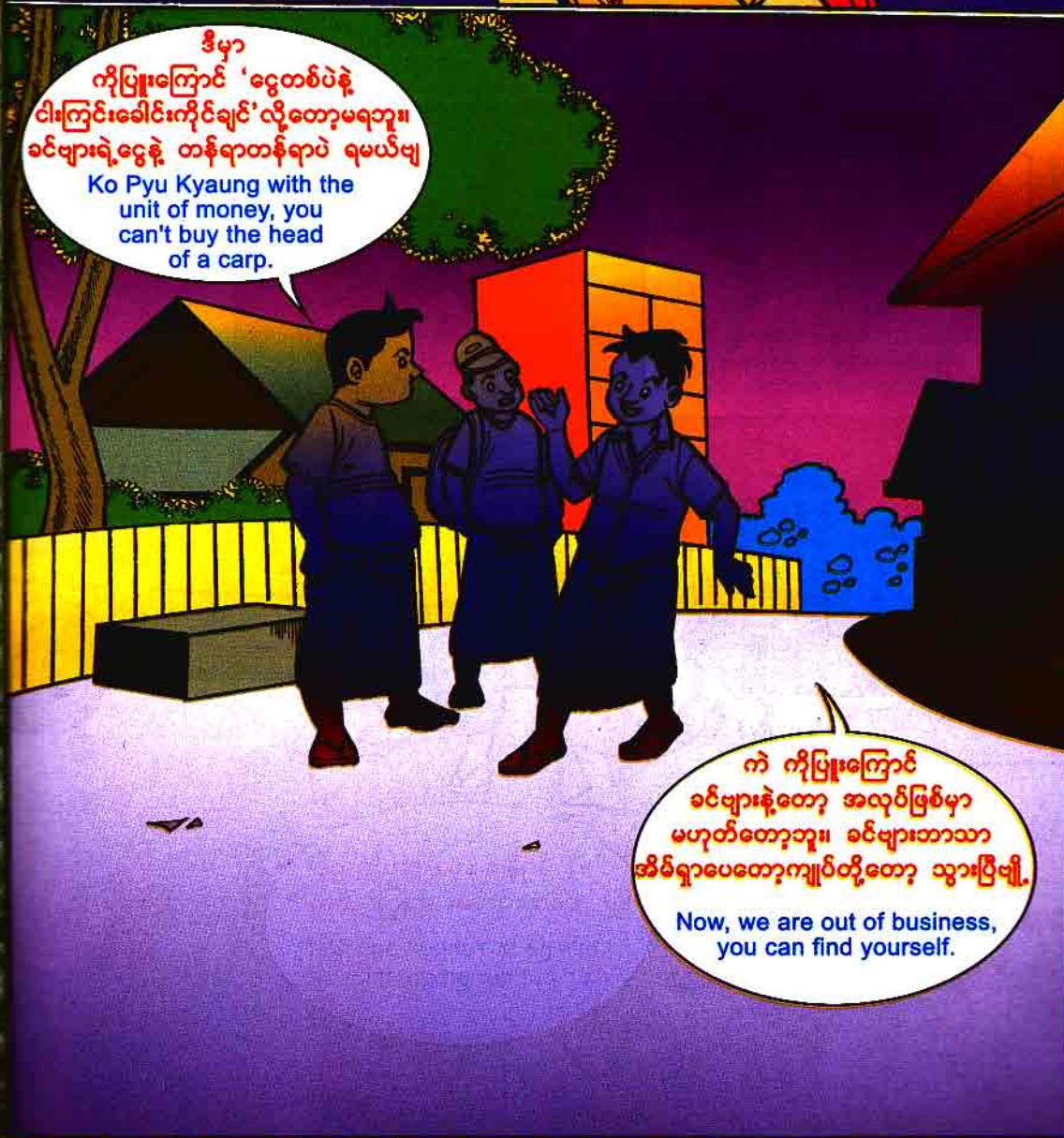
ဟာဗျာ အဲဒီရပ်ကွက်က
အိမ်လည်းရှုပ် လူလည်းရှုပ်တယ်ဗျ
ဒီရပ်ကွက်ပဲ ကြိုက်တယ်ဗျ

Oh! This quarter is full of
unruly people.

ဒီမှာ
ကိုပြူးကြောင် 'ငွေတစ်ပဲနဲ့
ငါးကြင်းခေါင်းကိုင်ချင်' လို့တော့မရဘူး။
ခင်ဗျားရဲ့ငွေနဲ့ တန်ရာတန်ရာပဲ ရမယ်ဗျ

Ko Pyu Kyaung with the
unit of money, you
can't buy the head
of a carp.

ကဲ ကိုပြူးကြောင်
ခင်ဗျားနဲ့တော့ အလုပ်ဖြစ်မှာ
မဟုတ်တော့ဘူး။ ခင်ဗျားဘာသာ
အိမ်ရှာပေတော့ကျုပ်တို့တော့ သွားပြီဗျ။

Now, we are out of business,
you can find yourself.

ငှက်ကပျံရင်းသေ လူကကြံရင်းသေ

The bird dies while it is flying and man dies while he is planning

ငှက်တွေဟာ ဇွဲလုံ့လရှိစွာနဲ့ ပျံသန်းရင်း အသေခံသွားကြလေ့ရှိသလို လူဟာလည်း ဘဝမှာ အခက်အခဲတွေ ဘယ်လိုပဲ ကြုံကြုံ အဲဒီအခက်အခဲတွေကနေ လွတ်မြောက်မယ့် နည်းလမ်း ကိုကြံဆရင်းသာ အသေခံမယ်၊ ဘယ်တော့မှ လောကဝံတရားရှေ့မှောက်မှာ ဒူးထောက် အညံ့မခံဘူးလို့ အားမာန်တင်းကာ ပြောလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါပဲ။
The birds are industrious and die while flying. Similarly however he faces so many difficulties, he planned to free from it. He won't surrender until he is dead.

ဖေဝင်းနဲ့ကျော်ကောင်းတို့နှစ်ယောက် ဟာ ဧရာဝတီတိုင်း ရွာလေးတစ်ရွာ ကနေ ရန်ကုန်မြို့ကြီးဆီ တက်လာ ကြပြီး ...
Pe Win and Kyaw Kaung, from the small village in Ayeyarwadi region come to Yangon.

ငါတို့ ဒီရန်ကုန်မှာ အလုပ်လုပ် ပြီး ဘဝတက်လမ်း ရှာကြမယ်ကွာ
Let's go to Yangon and find out our progress.

သူတို့ ပါလာတဲ့ငွေလေးနဲ့ အရောင်းအဝယ်မျိုးစုံ လုပ်ကြည့်ကြတယ်။
With their small amount of money, they did variety of works.

ဟူး အထည်ရောင်း
တော့လည်း ရှုံး
Phew! We lost in
selling the clothes.

ထီရောင်းတော့လည်း
အလုပ်မဖြစ်နဲ့ ငါတို့တော့ ရွာပြန်ရ
မယ့်ကိန်းပဲ ဖောင်းရေ
It is not good when I
sell the lottery tickets.
I had to go back to my
village.

ဘာဖြစ်လို့ ရွာပြန်ရမှာလဲကွ
တစ်ခုအလုပ်မဖြစ်ရင် နောက်
တစ်ခုပြောင်းလုပ်မှာပေါ့
No need to return to the
native, if we lost one
we do another job.

အရင်းအနှီးမှ
မရှိတော့ဘဲကွ
I've no capital
to invest.

ပန်းရံလုပ်ပြီး
အရင်းအနှီးရှာမယ်ကွာ
Let's do masonry
work and invest.

ဒီမှာ ကျော်ကောင်း
အောင်မြင်ချင်ရင် ကြိုးစားရမယ်ကွ၊
ဖွဲ့ရှိရမယ်၊ ဘယ်တော့မှ အားမလျော့နဲ့ 'ငှက်က
ပျံရင်းအသေခံတယ် လူဟာလည်း ကြံရင်းအသေခံ'ရမယ်
Kyaw Kaung, if you want progress,
you must work. Just like saying
'the bird dies while flying and man
dies while planning'.

အေး မင်းပြောတာနဲ့
ငါတောင် အားတက်လာပြီ
ဖေဝင်းရေ ဆက်ကြိုးစားကြမယ်ကွာ
Yes, your advice
encourage me greatly.

ကျော်ကောင်း
အောင်မြင်ချင်ရင် ကြိုးစားရမယ်ကွ၊
ဖွဲ့ရှိရမယ်၊ ဘယ်တော့မှ အားမလျော့နဲ့ 'ငှက်က
ပျံရင်းအသေခံတယ် လူဟာလည်း ကြံရင်းအသေခံ'ရမယ်
Kyaw Kaung, if you want progress,
you must work. Just like saying
'the bird dies while flying and man
dies while planning'.

ငှက်ပျောသီးအခွံနှာသလိုမလွယ်

It is not as easy as peeling the banana

ဘဝမှာ ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်လာရတဲ့ ပြဿနာတွေကို ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းရာမှာ အခက်အခဲဆိုတာ ကြုံရမြဲပါပဲ။ ဘယ်အရာမှ 'ငှက်ပျောသီးအခွံနှာစားသလို မလွယ်' ပါဘူးလို့ ဆိုလိုတဲ့ စကားပုံပါ။

In life there are plenty of problems to solve. In solving the problem nothing is as easy as peeling the banana.

မေမြတ်နိုးတို့တက္ကသိုလ်က တောင်တက်အဖွဲ့ဝင်ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေဟာ ပေတစ်သောင်း ကျော်မြင့်တဲ့ ဝိတိုရိယတောင်ကို တက်ကြရတယ်။

The mountaineers from May Myat Noe's university were trying to scale the Victoria summit which is over ten thousand feet above sea-level.

ဒီ ဝိတိုရိယတောင်က
ပေတစ်သောင်းကျော်လောက်ပဲ
မြင့်ပေမယ့် မတ်စောက်တော့
တက်ရခက်တယ်နော် နဒီ
However the mount Victoria
is over ten thousand feet
high, it is too steep
to climb.

ဟုတ်တယ်
မေမြတ်နိုးရေ တောင်တက်ရတာ
မလွယ်ပါလား ဟူး
Yes, May Myat Noe, it
is not easy to climb.

ဟေ့ ကောင်မလေးတွေ
ဘာညည်းနေကြတာလဲ
တက်လေ
Hey! Young women
why are you mumbling?

ဒီတောင်တက်ရတာ
မလွယ်လို့ ညည်းနေတာဟဲ့
Climbing is not an
easy one.

BURMESE CLASSIC

ဟ တောင်တက်
တယ်ဆိုတာ
ငှက်ပျောသီးအခွံခွာသလို
ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲဟ

Climbing the mountain
is not as easy as peeling
the banana.

အဲဒီအခါ တောင်တက်အဖွဲ့ရဲ့ခေါင်းဆောင်ဆရာက ကြားသွားပြီး ဆုံးမစကားပြောလေတယ်။
When the team leader heard this remark he admonished them.

ဟုတ်တယ်
တပည့်တို့ တောင်တက်
ရတာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘဝမှာ ကြုံတွေ့လာရတဲ့
ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းရတဲ့အခါပဲဖြစ်ဖြစ်
အခက်အခဲဆိုတာ တွေ့ရစမြဲပဲကွဲ့။
ဘယ်အလုပ်မှ 'ငှက်ပျောသီးအခွံခွာသလို
မလွယ်ဘူး' တပည့်တို့ရဲ့နားလည်လား
Whether it is climbing the mountain
or facing the life problem,
everything is not as easy as
peeling the banana.

ဟုတ်ကို ဆရာ
Yes, sir.

ငှက်မသိတော့ ဆက်ရက်ချိုးထင် အချက်မသိတော့ သားမက်သူခိုးထင်

Think of myna bird as dove, think of son-in-law as thief

ချိုးငှက်ဆိုတာ ဘယ်လိုငှက်မျိုးလဲလို့ မသိရှိသူဟာ ဆက်ရက်ကို ချိုးငှက်လို့ ထင်မိမှားတတ်သလို ...

As a person does not know the dove, he thinks myna bird as dove

အဲဒါ ချိုးငှက်မှ ချိုးငှက်
This is the dove.

ကိုယ့်ရဲ့သားမက်ကိုလည်း သူခိုးလို့ ထင်မိမှားတတ်ကြောင်း လှောင်ပြောင် သရော်ပြောဆိုရာမှာ သုံးလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

Think of his son-in-law as the thief. That is the sarcastically invented proverb.

သုံးလလောက် ခရီးထွက်ရာက ပြန်ရောက်လာ တဲ့ ကိုကြည်စိုးဟာ ခရီးပန်းလာတာမို့ နှစ်နှစ် ခြိုက်ခြိုက်ကြီး အိပ်မောကျနေရာက ...

Ko Kyi Soe, after traveling for three month and returned, he slept soundly.

ခေါ်
Khaw!
ခေါ်
Kalaw!
ခေါ်
Khaw!

သူ့မိန်းမ မနွဲ့ရဲ့ဟောက်သံကြောင့် သန်းခေါင်ယံမှာ လန့်နိုးလာတယ်။

Because of the snoring of his wife Ma Nwe, he woke up at midnight.

အား ဆီးအောင်လိုက်တာ
I want to urinate.

ဟာ ငါ့ပုဆိုး တယ်ရောက်သွားပါလိမ့်
Huh! Where is my sarong?

ခါးမှာ ပုဆိုးက မရှိတော့ဘူး။ ဆီးကတအားအောင်နေလို့ ပုဆိုးကို မရှာနိုင်တော့တာနဲ့ စောင်ကြီးခြုံပြီးအိမ်သာရုံရာ နောက်ဖေးအဆောင်ဆီ အထွက်၊ တစ်ရေ နိုး ထလာတဲ့ ယောက္ခမကြီး ဦးစိန်ထွားက တွေ့လိုက်ရာ ...

As he did not find his sarong, he covered his body with the blanket and went to the backyard to piss. At that time his father-in-law woke up.

ဟာ သူရိုး အိမ်ထဲဝင်နေပါလား
Huh! The thief is in my house.

ကဲကွာ
သေစမ်း
Take that
and die.

Phyong!
Err!

သူနိုး သူနိုး ဒီမှာ
သူနိုးမိထားပြီ
Thief! Thief!
I've caught it.

ဟာ အဖေ ကျွန်တော်ပါဗျာ
သူနိုး မဟုတ်ပါဘူး
Father, this is I am.
I'm not a thief.

Hey!
BU!

အောင်မယ်လေး
'ငှက်မသိတော့ ဆက်ရက်
ချိုးထင် အချက်မသိတော့
သားမက် သူနိုးထင်'ဆိုတာ
ဒါမျိုးလားဗျာ ခေါင်းကွဲပါပြီ အီး'
Oh! As he does not know
the bird he thinks myna
bird as dove. He think
his son-in-law
as thief.

End.

